

FACULTEITEN MOETEN VROUWENSTUDIES ZELF BETALEN

De universiteitsraad heeft een voorstel aangenomen dat de faculteiten verplicht om in hun begroting formatie te reserveren voor vrouwenstudies. Het College van Bestuur gaat onderzoeken of dit besluit -waardoor de raad direct ingrijpt in de facultaire begroting- juridisch door de beugel kan. De beslissing over het invoeren van vrouwenstudies aan de RL is daarmee uitgelopen tot een principiële discussie over de bevoegdheden van de universiteitsraad.

Het op 29 januari door de raad genomen besluit verplicht de faculteiten om in hun begroting over 1988 een halve formatieplaats te reserveren voor vrouwenstudies. In 1989 moet dat een hele formatieplaats worden. Door deze uitspraak stelt de raad zich op het standpunt dat ze rechtstreeks mag ingrijpen in het budget van de faculteiten en deze zelfs kan opdragen om formatie te reserveren voor bepaalde activiteiten, in dit geval vrouwenstudies. De nieuwe Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs (WVO) geeft aan dat de universiteitsraad begrotingsrichtlijnen mag opstellen. In een toelichting op de WVO staat verder uitdrukkelijk vermeld dat de bevoegdheid van de universiteitsraad beperkt is. Vraag is nu hoe de letter van de wet precies geïnterpreteerd moet worden. Het College van Bestuur laat onderzoeken of de ruime interpretatie die de raad eraan geeft juridisch wel

haalbaar is. Indien dit niet het geval blijkt te zijn kan het College aan de minister vragen het besluit te vernietigen. Door haar besluit forceert de raad een uitspraak over haar eigen machtspositie en de mate van autonomie van de faculteiten. Het gaat hierbij dus om een principiële kwestie die ook voor de toekomst van belang is. Als de raad het pleit verliest is de toekomst van vrouwenstudies aan de RL opnieuw onzeker. De Vrouwenemancipatiecommissie (VEC), de commissie OW & MD en de commissie P & O hadden de raad geadviseerd om gedurende vier jaar een centraal budget te reserveren voor het stimuleren van vrouwenstudies. De VEC wacht al maanden op een dergelijk besluit, waardoor de positie van vrouwenstudies niet langer afhankelijk is van de goodwill en de financiële situatie op de faculteiten. Door het onverwachte juridisch steekspel

tussen raad, faculteiten en College van Bestuur lijkt die afhankelijkheid toch weer te ontstaan. Tijdens de raadsvergadering bleek opnieuw dat het College van Bestuur geen enkele prioriteit wil geven aan het opzetten van vrouwenstudies. "De tijd van leuke dingen voor de mensen is voorbij, zeker als het gaat om het benutten van de instellingsreserve. Het water staat ons aan de lippen en we moeten kiezen voor een zekere toekomst." Aldus Karl Dittrich. Die zekere toekomst ziet Dittrich weggelegd in een beleid waarin het binnenhalen van grote aantallen studenten de hoogste prioriteit heeft. Vrouwenstudies behoort in deze opvatting niet tot de 'trekkers' en het zou volgens Dittrich dan ook een foute keuze zijn om daar op centraal niveau mankracht voor te reserveren.

Emely Nobis

RUZIE OM ARCHITECT HOUDT BOUWPLAN OP

In het hoog opgelopen meningsverschil tussen universiteit en ziekenhuis over de keuze van een architect voor het nieuwe gebouw op Randwyck dreigt de universiteit het onderspit te delven. Minister Deetman heeft het College van Bestuur in een brief gevraagd het beleid rond de nieuwbouw op Randwyck "aan een diepgaande heroverweging te onderwerpen en uw eerdere keuze op grond daarvan wellicht te herzien".

Het college krijgt tot 1 april de tijd om de minister er alsnog van te overtuigen dat er verstandig aan gedaan wordt om met een andere architect in zee te gaan dan die van het Academisch Ziekenhuis. Tot die datum hoeft de universiteit niet te rekenen op toestemming om met de uitvoering te beginnen. De universiteit heeft in augustus architect ir. Jo Coenen uit Eindhoven verkozen boven het architectenbureau Swinkels/Passchier, dat het academisch ziekenhuis heeft ontworpen. Ook bij de keuze van het adviesbureau voor de constructies is de universiteit afgeweken van keuze van het ziekenhuis. Het bestuur van het ziekenhuis, de minister en Swinkels/Passchier zijn daarover zeer ontstemd. Het nieuwe gebouw van de universiteit,

waarin de medische faculteit en Gezondheidswetenschappen worden ondergebracht, komt pal tegen het ziekenhuis aan te staan en zou volgens het structuurplan zoveel mogelijk op het ziekenhuisgebouw worden afgestemd. Het departement en het ziekenhuis hebben steeds het recht erkend van de universiteit om eigen adviseurs (waaronder ook de architect) te kiezen. De universiteit heeft vorig jaar drie architectenbureaus gevraagd een eerste visie te ontwikkelen op het faculteitengebouw. Daaronder was ook het bureau Swinkels/Passchier. Hun plan werd door de universiteit zeer slecht bevonden. Ook na een herkansing vond de universiteit het plan verre de mindere van het ontwerp van Coenen. De jonge architect, die veel succes heeft ge oogst met zijn

ontwerp voor de stadsbibliotheek in Heerlen, kreeg van de universiteit een vervolgoopdracht om te laten zien hoe zijn ontwerp stedenbouwkundig kon worden ingepast in het Randwyck-terrein. Die opdracht werd door de universiteit met enige tam-tam bekendgemaakt. Deetman maakte zich daar erg boos over en liet via zijn topambtenaar ir. Truymann weten dat de universiteit er blijkbaar ten onrechte van uitging, dat het ministerie had ingestemd met de bouw. Op dat moment was alleen een bedrag van honderd miljoen gereserveerd in het Intentioneel Investeringsprogramma.

Volgens Deetman is de keuze van Coenen als architect niet verstandig. Zijn ontwerp zou betekenen dat er hoge kosten (door de gemeente geraamd op vijf miljoen) gemaakt moeten worden voor stedenbouwkundige aanpassingen. Een deel van dat bedrag zou opgebracht moeten worden door de universiteit en het ziekenhuis, omdat dergelijke uitgaven niet zijn opgenomen in het bouwbudget. Verder vraagt Deetman hoe de universiteit de claim denkt op te vangen die het architectenbureau Swinkels/Passchier heeft ingediend. Het bureau heeft een schadeclaim ingediend omdat de universiteit gerechtvaardigde verwachtingen zou hebben gewekt dat de opdracht naar dezelfde architect als die van het ziekenhuis zou gaan. Naar verluidt loopt de claim in de tonnen. De universiteit heeft vlak voor Kerstmis in een persoonlijke brief aan Deetman al eens verklaard

Inhoud

Pagina 3

De krimp die krimpt

De maatregelen die minister Deetman heeft aangekondigd in zijn nota 'Selectieve Groei en Krimp' vallen achteraf nogal mee. De minister is ook maar een mens, is tijdens het overleg me de afzonderlijke universiteiten weer eens gebleken.

Pagina 5

Vrouwen en heren

De universiteit is een mannenbolwerk. De heren bezetten de sleutelposities en vrouwenstudies vinden ze hooguit een leuke hobby. Maar vrouwen eisen hun recht op. Aan de juridische faculteit heeft Loes Brunott een jaar pionieren met vrouwenstudies achter zich liggen. Ze heeft vaak moeten uitleggen waar ze mee bezig is. Op pagina 5 doet ze dat nog een keer.

Pagina 6

Kulturkampf

De Nederlandse universiteiten hebben een gat in de markt ontdekt: cultuurwetenschappen. In deze benarde tijden, waarin iedere student mooi meegenomen is, springen ze er met z'n allen boven op. Hoe het met de beroepsperspectieven zit, zien we later wel.

Pagina 7

Bedreigde boeken

De wetenschappelijke afdeling van de Maastrichtse stadsbibliotheek dreigt te verdwijnen door het intrekken van de provinciale subsidie. Als de gemeente niet over de brug komt liggen binnenkort 170.000 boeken en tijdschriften in de uitverkoop. Want onderbrengen van de wetenschappelijke collectie bij de universiteit lijkt geen haalbaar alternatief.

En verder

Het afscheidsgejuich voor Rob zwelt langzaam maar zeker aan, voortaan nemen we u eens in twee weken mee naar een schuimende kroeg, kinderarbeid in Maastricht en op jacht naar de bruine heer met Eva...

waarom men niet dezelfde architect wilde als het ziekenhuis. Het College van Bestuur wees op de resultaten van de selectieprocedure en op de wens van de universiteit een eigen gezicht ten opzichte van het ziekenhuis te behouden. Het ziekenhuis blijft intussen volhouden dat het werken met verschillende adviseurs tijd, geld en

know-how kost. Het heeft al een beroep gedaan op gouverneur Kremers om te bemiddelen in het meningsverschil, maar de universiteit heeft de voorwaarden van dat arbitrage-aanbod niet willen accepteren.

Jacques Herraets

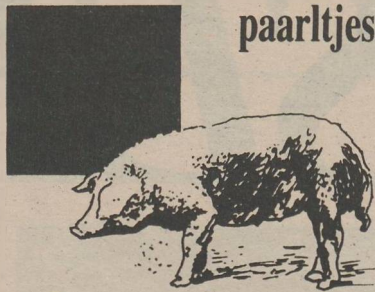
Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal een A4 kantje hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen.

brief Vakgroep of projectgroep

Zijn vingeroefeningen niet meer lonend?

Vladimir Horowitz is geen grensverleggend musicoloog, evenmin componist; hij is een voornaam pianist, een beroepsbeoefenaar derhalve, die volgens de kranten dagelijks urenlang vingeroefeningen speelt. Het zal andere beroepsbeoefenaars waaronder musici, artsen, ingenieurs, metselaars, electriciërs en automonteurs vertrouwd in de

oren klinken. Vladimir Horowitz blijkt een goede opleiding te hebben genoten die te samen met aanleg en liefde voor de muziek, maar bovenal enorme wilskracht en zelfdiscipline een uitstekend vakman heeft opgeleverd. Horowitz is geen project en evenmin "projectgebonden ontwikkeld"; geen Boris Becker dus. Professor A. Appels heeft evenwel van het Faculteitsbestuur begrepen (zie Observant nr. 19) dat vakgroepen (en dus vakmanschap) vervangen worden door "projecten". Een zonder meer interessante stellingname. Zou het kunnen betekenen dat de woorden van de Rector van de Leidse

Te koop: donkerblauwe rennhose (maat 38), f 75,-; dames ski-jack, donker- en lichtblauw (maat 38-42) f 75,-. Tel 043-888821

universiteit ten tijde van de "inauguratie van de RL" in 1976, dat men er goed aandeel alvorens toe te treden tot een (symfonie) orkest eerst het (relevante) instrument te leren bespelen, vlees geworden zijn? Zou in Maastricht "oefening baart de kunst" een gepasseerd station zijn? Hoewel dit gegeven ongetwijfeld de studenten-toevoer zal doen aanwakkeren, geloof ik de stellingname van het FB niet zonder meer, welke ook de dialoog tussen Faculteitsbestuur en prof. A. Appels is geweest.

Prof. dr. P.J.C. van Breda Vriesman

Wisselende expositie

Ik heb dat wel eens, zittend in de studiezaal van Randwyck; willen studeren maar steeds afgeleid worden. Het is dan toch wel aardig dat er kunst aan de muur hangt. Zo viel laatst mijn oog op een bepaald schilderij. Het betrof een wat abstracte voorstelling die asymmetrisch was ingelijst. Het linker gedeelte van de passe-partout was smaller dan het rechter gedeelte. Deze inlijsting stoorde me, ik hou daar niet van. Maar ik bleef afgeleid en ik bleef er naar kijken. Plotseling bedacht ik me dat het eigenlijk helemaal niet asymmetrisch was ingelijst. Het schilderij hing op zijn kant! Ik kanteelde mijn hoofd 90 graden en ik zag opeens een hele andere voorstelling.

Ik zou op grond van deze ervaring willen voorstellen een wisselende expositie te organiseren: elke maand de schilderijen een kwart slag draaien. Leuk voor afgeleide studenten zoals ik.

Sjoerd Terpstra

Te koop half vrijstaande woning te Berg en Terblijt. Met garage, grote tuin, zwembad en andere aanhorigheden. Unieke ligging, grote privacy. Oppervlakte perceel 716 vierkante meter. Prijs f 225.000,- k.k. Inlicht. 04406-41994

Te huur in Kanne: huis met tuin voor groep. Huidige huurprijs f 700,-. Interesse? Kom langs of bel. Steenstraat 271, tel. 09-3212452373

Ruime kamer gezocht! Bel na 19.00 uur tel. 043-476883.

Gezocht: enkele studenten die tijdelijk ons leegstaande pand willen bewonen in zuid-limburg, tegen tegemoetkoming in de vaste kosten (circa f 125,00 per maand). Geïnteresseerd? Schrijf briefje met relevante gegevens aan Ress. Postbus 7436, 1007 JK Amsterdam.

Wie heeft geenekrachtige planten voor de Kruidtuin van Randwijck? Zaden, stekjes, planten, alles is welkom via het postvak van Protagoras op Randwijck.

Heb je groene vingers? De Kruidtuin op Randwijck kan er nog een paar gebruiken. Ook voor iedereen die meer van kruidengeneeskunst wil weten: geef je op via het Protagoras bij de ingang van Randwijck.

Te koop: donkerrood bureau met bijpassende stoel f 75,00. tel. 043-437956 of 888842.

Te koop: ijshockeyschaatsen, maat 41, zo goed als nieuw. Te bevragen: 888343.

Garage te huur gevraagd in Maastricht of omgeving: Geen sleutel, maar stalling. Bel: 043-210688.

Te koop: twee (verschillende) stoffen tweezitsbankjes, écru en beige. Prijs n.o.t.k.. Tel. 888108, na 18.00 uur: 043-477954

OMSG Pluthargus zoekt voor dispuutslid een representatieve auto. Tel. 043-252192. Angelbird van Oppen

Te huur gevraagd: ruim woonhuis (4 slaapk.) omgeving centrum of Maastricht-Oost. Tel. 888768.

Wie loopt er paaszaterdag de Kennedymars Sittard met mij mee, en heeft er zin met mij daarvoor te gaan trainen. Vragen naar Jos, tel. 043-624642.

Noren maat 38 te koop gevraagd, tel. (888)468.

Tiendaagse wintersport aanbieding speciaal voor studenten:

A. Italië (6 maart-15 maart) f 575,- all in.
B. Oostenrijk (27 februari-8 maart) f 625,- all in, m.u.v. skiles en huur materiaal.
Inlichtingen A. Voets, tel. 253382 of J. Penny 622380

Te huur gevraagd zo spoedig mogelijk woonruimte in Maastricht voor medewerkster BMC. Tel. na 19.00 uur 077-18383

Te koop gevraagd massagetafel. Tst. 401 ('s avonds 043-621008)

Te koop voor Zaate Hermeniekes: 2x trompet Amati, 2x flügelhorn Kaiser, 1x schuiftrombone. Alles f 350,- per stuk. H. Branje AVD. Tel. (888)245 (hoofdgeb.)

Wie loopt er paaszaterdag de Kennedymars Sittard met mij mee en heeft er zin met mij daarvoor te gaan trainen? Vragen naar Jos, tel. 043-624642

Te koop: munten, boeken en catalogi. Tel 043-646381.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Tongersestraat 53, kamer 316, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Telefoon: 043-888468. (doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Hans Lensing (secretaris)
Erik de Graaff
Ton Hameleers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Walter van Bree
Bart Brouwers
Andre Cremer
Lucia Geurts
Judith Habets
Ton Hameleers
Evelyne de Leeuw
Jan Mokkenstorm
Jannie Ritco

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paartjes): Yvonne Stevens, tel. 043-624936, werkdagen bereikbaar na 18.00 uur, vrijdag de hele dag. Tarieven op aanvraag.

Paartjes
Paartjes opgeven bij de redactie. Voor medewerkers en studenten gratis. Anderen f 7,50.

Mededelingen
Mededelingen voor de mededelingenpagina's doorgeven aan Frank Speet. Dienst Voorlichting, tst 319.

Abonnement
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), Unifers (Tilburg), Cursor (Eindhoven), Universiteitsblad Twente, KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitskrant Groningen en het Wagenings Universiteitsblad

UP-korrespondent: Bert Bakker, Esther Hageman.

R.K. Studentenvereniging Servatius

organiseert:

een avond over
CARNAVAL

Spreeker: **Dhr. B. Essers**

- ☆ **Hij is** carnivals-ideoloog, oud-prins van de Tempeleers, ex-ceremoniemeester (vele jaren) en professor aan de Narren Universiteit Limburg (NUL). Hij zal
- ☆ **spreken over** heden, verleden en ontstaan van dit merkwaardige feest.
- ☆ De avond wordt afgesloten met een serie kostelijke **dia's** over schminken en vele andere onderwerpen.

18 FEBRUARI 20.00 uur

Plaats: „In de Fortuyn”, Boschstraat 97.

Het eetcafé van Maastricht

Grolsch bier
Menu naar keuze
Dagschotel
Uitstekende koude buffetten
Vriendelijke prijzen

hoek St. Pieterstraat
Dagelijks van 17.00 tot 02.00 uur
Keuken van 17.30 tot 23.00 uur
Telefoon 043-210158

leenarts medibanda b.v.

lid "Orthobanda"

wycker brugstraat 12 - 6221 EC maastricht - telefoon 043-210349

- Detailhandel en groothandel in medische instrumenten en apparatuur.
- Ruime sortering in showroom.
- Speciale tarieven voor studenten.

Van de 21 SKG-slachtoffers zijn er nog negen over

DEETMAN NEEMT STEEDS MEER MAATREGELEN TERUG

Instellingen benutten bilateraal overleg "Ik heb natuurlijk overwogen om veel gematigder voorstellen te doen. Maar had ik toen niet gezegd wat ik vond dat gezegd moest worden, dan had ik het wel kunnen vergeten." Aldus verklaarde minister Deetman enige weken geleden zijn aanpak van de universiteiten in de voorbije maanden. De bewindsman bestreed de stelling dat zijn plannen worden uitgehold. Hij had vooraf al de natuurlijke neiging van universitaire bestuurders om kaas te schaven in plaats van te snijden 'verdisconteerd'. Juist daarom komt nu 'het maximum' eruit.

Zo'n uitspraak van de minister roept natuurlijk de vraag op wat hij dan oorspronkelijk aan maatregelen voor ogen had. Nu is het zelfs bij rechtlijnige calvinisten van het type Deetman moeilijk om hun diepste zieleroeselen te achterhalen, maar in dit geval is er een aanknopingspunt: er is tenslotte een concreet resultaat. Een resultaat dat, als we de bewindsman mogen geloven, het vooraf gedachte 'maximum' zou moeten zijn. Op het moment dat de bewindsman zich zo tevreden toonde, voerden zijn ambtenaren met de universiteiten zogenaamd 'bilateraal overleg'. Nadat op 11 december in een laatste samenzijn van alle instellingen en de minister de grote lijnen van Krimp en Groei waren vastgesteld, praat Zoetermeer nog slechts met de afzonderlijke universiteiten. En het departement geeft daarbij voortdurend toe. Anders gezegd: het 'maximum' van de minister daalt met de week.

De oorspronkelijke plannen omvatten de opheffing (samenvoeging, verhuizing, uitwisseling) van 21 faculteiten, subfaculteiten en afdelingen. De bijstelling naar aanleiding van de adviezen van externe deskundigen bracht dit aantal tot twaalf terug. En nu de verschillende bilaterale overleggen hun afronding naderen, blijken er al weer drie voornemens van de baan. Duits in Leiden en Planologie in Nijmegen en de Universiteit van Amsterdam behoudt de studierichting Pedagogiek.

Geen opheffingen meer bij letteren

De nieuwe toekomst van de Leidse germanisten valt in dit kleine rijtje het meest op. Nu Zoetermeer op dit punt bakzeil heeft gehaald, behoren alle opheffingen bij letteren tot het verleden. Maar ook de redding van de hoofdstedelijke opvoedkundigen springt in het oog. Pedagogiek wordt niet opgeheven, maar neemt de helft van de bezuiniging op de plaatselijke letteren(!)faculteit over. Terwijl Deetman overal laat weten voor sociale wetenschappen te wachten op de aanbevelingen van de visitatiecommissies, noemde hij dit aanbod van de UvA merkwaardig genoeg 'een constructieve bijdrage'. Ook in de marges van de Krimpbekijssingen wordt in de bilaterale overleggen echter stevig aan gerommeld. De Universiteit van Amsterdam mag de bezuiniging op Kunstgeschiedenis nu uitsmeren richting Geschiedenis. De Vrije Universiteit in de hoofdstad mag in dit verband zelfs denken aan de hele letterenfa-

culteit. Tilburg moet nog steeds 2,1 miljoen gulden op de experimentele letterenfaculteit besparen, maar krijgt ter compensatie twee miljoen aan vernieuwingsgelden terug. En Zoetermeer was aanvankelijk zelfs niet afkerig van de overheveling in het Brabantse van het grootste deel van de aanslag op Psychologie naar Wijsbegeerte. Dat laatste mag nu niet meer, maar het departement kan zich 'verenigen' met het idee dat een deel van het geld toch 'elders' wordt gehaald. Bijna alles is mogelijk, als het maar 'integratie' of 'complementaire samenwerking' wordt genoemd.

Medische samenwerking toch complementair

Een aardig voorbeeld vormt de gang van zaken bij geneeskunde, waar met uitzondering van de Leidse Kindergeneeskunde overigens geen opheffingen aan de orde zijn. De minister wil dat de medische faculteiten in de Randstad 'complementair' gaan samenwerken, maar in de eerste overeenkomst tussen de universiteiten van Rotterdam en Leiden kwam dat woord zelfs niet voor. Nadat Deetmans externe adviseur prof. dr D. de Wied de Leidse en Rotterdamse onderhandelaars daarop had gewezen, voegden die alsnog een mooie alinea toe. De Wied adviseerde vervolgens positief en de minister sprak aansluitend zijn 'instemming' uit. Bij de negen opheffingen die nog overeind staan, gaat het in twee gevallen om tandheelkunde. Deetman hield op dit punt tot dusverre voet bij stuk, maar weet zich wel geconfronteerd met een Kamermeerderheid van in ieder geval de regeringspartijen CDA en VVD. En ook over de zeven resterende ingrepen

bij sociale wetenschappen lijkt het laatste woord nog niet gezegd, na het Amsterdamse voorbeeld en de verzekering van de minister dat hij de visitatiecommissies serieus zal nemen.

Een van de zeven opheffingen is in ieder geval een wassen neus. De Leidse universiteit wist de minister ervan te overtuigen dat de plaatselijke Klinische Psychologie al niet meer bestond. Volgens de Leidenaars is die opleiding al lang hervormd tot een studie 'gezondheidszorg-psychologie', zodat doorstrepen in dit geval niet nodig is. Deetman ging akkoord met die redenatie, maar liet weten dat hij wel de gevraagde bezuiniging wil zien. Dat laatste lijkt vanzelfsprekend, maar dat is het niet.

Verrekend

De aanslag op de geneeskundefaculteiten van Rotterdam en Leiden is inmiddels met 1,2 miljoen gulden verlaagd, omdat het ministerie zich had 'verrekend'. De medische faculteiten in Amsterdam kregen beide 1,7 miljoen 'terug'. En de bezuinigingen op Maatschappijgeschiedenis in Rotterdam en Planologie in Nijmegen vielen ook al 0,5 respectievelijk een miljoen gulden gunstiger uit. Kon Deetman van de vorige bezuinigingsronde nog beweren dat het geld in ieder geval op tafel kwam, ditmaal is hem dat zelfs niet gegund. "Ik weet wel dat er straks gezegd zal worden dat het weer mislukt is, net als bij de taakverdeling", zei de bewindsman, in aanvulling op zijn betoog over het 'maximum'. Die uitspraak van de minister lijkt nu al moeilijk aan te vechten.

Remco Pols/UP

Beste Rob

Je weet het natuurlijk wel, maar je hebt het nog niet ervaren: organisaties zijn kort van geheugen. Zo ben je nog het middelpunt van activiteiten, zo sta je aan de rand ervan en je boft als je na een jaar nog op de verzendlijst staat. Zelfs jou zal dit gebeuren. Hoe erg is het? Niet zo vreselijk natuurlijk. Wanneer je zelf verkiest na een voldragen bestuursperiode er een punt achter te zetten, ligt het in het gewone verloop van de dingen besloten dat je misschien niet in het vergeetboek raakt, in ieder geval word je niet meer dagelijks in de index gezocht. Voor het bedrijf zelf is het waarschijnlijk het beste. Dat moet het immers zonder jou ook zien te roeien.

Waarom deze wat sombere en afstandelijke bespiegeling? Eerlijk gezegd omdat ik aan mezelf dacht. Van de tien jaar die je aan de R.L. hebt vertoefd, hebben we iets meer dan vijf jaar nauw, heel vaak zelfs dagelijks contact gehad. Door het korte geheugen van de instelling is het niet waarschijnlijk, dat ik of een ander uit die eerste tijd de gelegenheid krijgen over die periode iets te zeggen in het publiek. Daarom gebruik ik het mij gegunde stukje persvrijheid van de columnist om me te wenden tot jou en over jouw hoofd heen tot de universitaire gemeenschap (hoe zo, gemeenschap). Die gemeenschap heeft al helemaal geen geheugen voor vroeger, want de meeste leden waren toch niet aanwezig. Men zal dus geneigd zijn je te beoordelen naar het heden, de waan van de dag. Sommigen zullen je prijzen en sommigen zullen minder tot lof bereid zijn, misschien ten onrechte.

Goed, het verleden dus. We spreken nu over de jaren 1977-1982. Weet je nog wel, oudje. En bedenk vooral: zoals het vroeger was, zo is het nooit geweest.

Beste Rob, de eigenschap die als ik aan jou denk het meest zich naar voren dringt is je onverbidelijke trouw aan de Rijksuniversiteit Limburg. Wat dat betreft ben je een waardig opvolger van Tans geweest, minstens zijn evenknie. Van te voren konden we dat niet weten van zo'n Amsterdammer. Je hebt nooit spelletjes gespeeld als het ging om de toekomst en de uitbouw van de R.L. Niet in je eentje uiteraard, maar wel als centrale figuur heb je je volledig ingezet voor het behoud van de universiteit in 1978, de komst van rechten, gezondheidkunde en economie. Zonder jou zouden we het getal 6000 niet kunnen uitspreken, en zonder jou zou zeker de studierichting economie er niet geweest zijn. Dit zijn geen nostalgische praatjes van een oud-bestuurder, ik kan het onder ede verklaren, zo waarlijk helpe mij Pais.

Een tweede verdienste die ik wil noemen is je grote oprechtheid, die overigens wel eens ontaarde in openhartigheid. In een instelling in opbouw botsen belangen en karakters, raakt de buitenwereld (St. Annadal, zaligernagedachtenis) gemakkelijk van streek, maken de lijdens aan paranoïa van elke muis een opgeblazen mammoet, en ga maar door. Je hebt ontzaglijk veel bemiddeld, glad gestreken, ingeprijsd op heethoofden, soms tot over de grens waarbij je persoonlijke schade opliep. Je kon dat doen door je open vizier, de overtuiging dat je niks te verbergen had. Mede daardoor heeft de R.L. zich ook als bedrijf kunnen ontwikkelen.

Ik vind het belangrijk dat publiekelijk te zeggen. Als volledig mens toonde je ook wel eens enige kleine zwakheden -er valt een prachtstrip te schrijven over Heer Rob in het Hol van de Universiteitsraad -die houdt ik echter privé. De weegschaal wijst uit dat je verdiensten zeer de doorslag geven. Ik wens je een goed afscheid en een goede tijd daarna. Vergeef de R.L. daarin zijn korte geheugen; we kunnen niet anders.

Hans Philipssen.

OBSERVANT ZOEKT AKTIEVE REDACTIELEDEN

De redactie van Observant bestaat uit een kleine vaste staf en een uitgebreide kring van medewerkers en redactieleden. Voor zover mogelijk houdt elk redactielid zich bezig met een eigen gedeelte van het universitaire leven (bijvoorbeeld een faculteit, wetenschappelijk onderzoek of het studentenleven). Wegens studieverplichtingen hebben de afgelopen tijd enkele student-redactieleden hun werkzaamheden voor het blad tijdelijk of voor goed moeten staken. Daarom zoeken wij enkele enthousiaste nieuwe redactieleden die tijd genoeg hebben om op zoek te gaan naar nieuws en wier pen vlot genoeg is om daarover een verhaal te maken. Studenten ontvangen een redelijke kolomvergoeding.

Schriftelijke aanmeldingen of inlichtingen bij het redactieburau, kamer 314, Hoofdgebouw. Telefoon (888)468.

bladeren

Samengesteld door Lucia Geurts

AIO-overleg

In Tilburg hebben assistenten in opleiding de koppen bij elkaar gestoken in het AIO-overleg. Ze zijn ontevreden over de speciale rijksregeling voor aio's. Samen hopen zij voldoende stemgeluid te kunnen produceren om in Den Haag gehoord te worden bij de evaluatie van het eerste aio-jaar. De Tilburgse aio's hebben deze week informatie over hun initiatief landelijk bekend gemaakt. Zij hopen zo de voortrekkers te zijn van een landelijk aio-overleg. (Delta)

Vliegtuig

Twee studenten van de vakgroep Stabiliteit en Besturing van de Delftse universiteit hebben een tweedehands vliegtuigje gekocht. Zij gaan het goedkoop verhuren aan mede-studenten, die in het kader van hun studie hun vliegbrevet moeten halen en vliegreizen moeten maken. Het toestel, een eenmotorige hoogdekker Cessna 172, kwam vorige week in stukjes aan in Rotterdam. De eigenaren moesten het zelf weer in elkaar sleutelen. Dit alles om de vervoerskosten zo laag mogelijk te houden. Om zakelijke redenen hebben de studenten een bedrijf opgericht, Test Force Leasing, waarvan zijzelf uiteraard de directeur zijn. Een stichting met een lange naam huurt de Cessna van het bedrijf. Oprichters en bestuursleden van die stichting...? De twee jonge directeuren. Handige jongens, daar in Delft. (Delta)

Castraties

Alleen echte dierenartsen mogen in het vervolg nog castreren. Let wel: (klein)vee en (huis-)dieren. Tot nu toe mochten dierverloskundigen en castrateurs, die geen veterinaire opleiding hebben gehad, castraties uitvoeren bij klein-vee, honden en katten. Maar ook die moeten voortaan academisch "geholpen" worden. Dat staat in een wetsvoorstel dat op het ogenblik in behandeling is in de Tweede Kamer. Men hoopt hiermee onzorgvuldigheden in de behandeling tegen te gaan. Dierverloskundigen en castrateurs hebben geen vergunning voor het gebruik van verdovingsmiddelen en morsen meer bloed. Dierenartsen in spe

krijgen een grondige training: "Als co-assistent leer je ook biggen te castreren. De vaardigheid wordt nog eens geoefend bij het verwijderen van de binnenballen, waarbij de buitenballen ook meteen worden gecastreerd." (Ublad)

Chemiewinkel

De Chemiewinkel Eindhoven, die ondermeer onderzoek deed voor milieugroepen in Maastricht en omgeving, heeft vorige week het werk gestaakt. De TU Eindhoven geeft de winkel onvoldoende steun. Al twee jaar bepleit de chemiewinkel een vaste medewerker. Ondanks toezeggingen van faculteit en college van bestuur is de formatieplaats er nog steeds niet. De reden: touwtrekkerij tussen faculteitsbestuur en CvB over wie dat gaat betalen. Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst heeft de Chemiewinkel de 'ongeboren vaste medewerker' ten grave gedragen en vervolgens het besluit genomen met haar werk te stoppen. Alleen lopende projecten worden nog afgewerkt. (Cursor)

Empanaditas

In het restaurant van de KUB in Tilburg kun je lekker smikkelen en smullen verenigen met een goede daad. Als je "empanaditas" koopt (Nicaraguaanse soufflé), betaal je mee aan een eethuisproject in de Nicaraguaanse stad Matagalpa. Dit is tot stand gekomen door samenwerking tussen het Comité Moeders van Gesneuvelde Militairen in Nicaragua en de Stichting Samenwerking Nicaragua-Tilburg. Het op te richten eethuis zal geëxploiteerd worden door de Moeders, die daarmee hun gezinsinkomen een beetje kunnen opschroeven. De actie moet zo'n 45.000 gulden opleveren. Een empanadita kost een-vijfentwintig. (Univers)

Privacy

Niet alleen van prinselijke, ook van gewone studenten blijken persoonsgegevens aan derden te worden doorgegeven via de Centrale Directie Studiefinanciering in Groningen. In november vorig jaar kwam aan het licht dat sociale diensten, belastingkantoren of Raden van Arbeid vrij kunnen beschikken over persoonsgegevens van studenten, zonder dat die daar iets vanaf weten. Het ministerie van Onderwijs

beloofde toen een algemene maatregel van bestuur, waarin uitwisselen van gegevens door overheidsdiensten geregeld zal zijn. Studenten mogen dan tenminste weten of en aan wie hun gegevens worden doorgegeven. Het CvB van de universiteit van Amsterdam gaat aan de onderwijsminister opheldering over deze zaak vragen. (Folia)

Adviseurs

De Universiteit Twente heeft als eerste universiteit in Nederland externe adviseurs ingeschakeld bij de opzet van een onderwijsprogramma. Het gaat om de bedrijfskundige opleiding. In de adviescommissie zitten de grote jongens uit het bedrijfsleven (onder anderen Dekker van Philips en Wagner van Shell), vertegenwoordigers van regionale bedrijven (Nijverdal ten Cate) en van de lokale en provinciale overheid. De commissie moet adviseren over een zo goed mogelijke afstemming van de opleiding op de eisen en wensen van de "afnemers" van afgestudeerden, oftewel het bedrijfsleven. (Mare)

Uitstel

De verkiezingen voor de Utrechtse universiteits- en faculteitsraden, die in april waren gepland, moeten worden uitgesteld. Het College van Beroep voor het Wetenschappelijk Onderwijs meldde aan het Utrechtse stembureau, dat het niet met de voorbereidingen voor de verkiezingen mag beginnen voordat de goedgekeurde bestuurs- en kiesreglementen er zijn. De nieuwe Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs maakte vernieuwing van deze reglementen nodig. Utrecht was er vlot bij om die netjes op te sturen naar het ministerie ter goedkeuring. Maar hardlopers zijn doodlopers. Het ministerie wil wachten tot de reglementen van alle instellingen binnen zijn. Dan kan het aan vergelijkend onderzoek gaan doen alvorens tot goed- of afkeuring over te gaan. Een nu geldend overgangswetje helpt de Utrechters ook niet verder. Ze moeten of braaf wachten en de verkiezingen uitstellen of hopen, dat de goedkeuring toch nog op tijd komt. Hoewel...bij controle van kiezerslijsten bleek dat twintig procent van de kiezers niet was geregistreerd. (Ublad)

Wegwijs in wetswijsheid

WETSET DOCUMENTATIE IN GEBRUIK GENOMEN

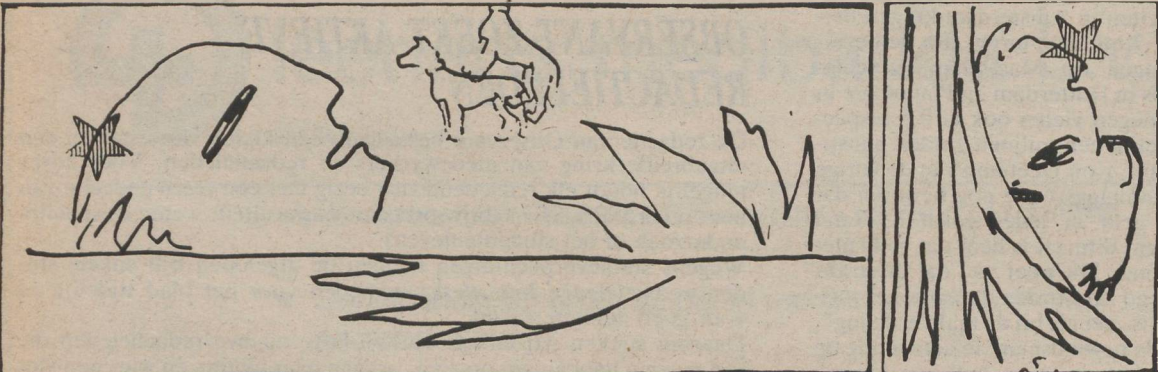
"Toen ik erover nadacht wat ik over de wettensets moest zeggen, kon ik eerst alleen maar bedenken dat die dingen zo bijzonder handig zijn." Dit zei Rob Bakker, medewerker aan de juridische faculteit, vorige week vrijdag bij de ingebruikneming van de Wetset-documentatie door de universiteitsbibliotheek. Aan het Wetset-project is enkele jaren gewerkt, met name door bibliotheekmedewerkster Angelique Bessems, dus was het logisch dat de ingebruikneming met wat feestelijkheden gepaard ging.

Het wetset-project is opgezet om zoveel mogelijk documentatie over wetten bij elkaar te krijgen. In een wetset is dan ook niet alleen de wettekst te vinden, maar ook de kamerstukken en het advies van de Raad van State. Vanaf 1985 worden bovendien ook andere stukken die betrekking hebben op de wet er bij gevoegd (nota's e.d.) Behalve wetten die het Staatsblad gehaald hebben zijn er in de wetset-documentatie ook wetsvoorstellen die verworpen of ingetrokken zijn te vinden, en voorstellen die nog in behandeling zijn. Bovendien zijn er setjes met verdragen en de daarop betrekking hebbende stukken. In de toekomst komen daar dan nog de Koninklijke Besluiten bij. De wetten zijn te vinden op het nummer van het Staatsblad waarin zij verschenen zijn, de verdragen op nummer van het Tractatenblad, de wetsvoorstellen die het niet gehaald hebben op kamerstuknummer. Dat dergelijke bundeltjes waarin alle bijbehorende stukken ook te vinden zijn, bijzonder handig zijn in net gebruik zal niemand, jurist of niet-jurist, die ooit informatie bij elkaar moet zoeken willen tegenspreken. Maar er is meer waarvoor de wettensets van belang kunnen zijn, zo stelde Kees Waaldijk, een van de initiatiefnemers tot het project, en medewerker van de rechtenfaculteit, bij de ingebruikneming. Wetten en regels staan niet alleen boven het recht, zij zijn zelf weer voorwerp van het recht. Regelgeving is dan ook een rechtsgebied op

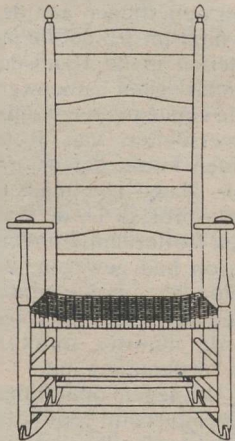
zichzelf, het regelgevingsrecht, een gebied dat steeds meer in de belangstelling komt te staan. En zoals er over alle soorten recht wijsheden gedebiteerd worden, met name in de jurisprudentie (prudent = wijs), zo gebeurt dat ook over wetten, met name bij het totstandkomen ervan, tijdens het proces van regelgeving dus. Dergelijke wijsheden worden door Kees Waaldijk aangeduid met de nog niet geheel ingeburgerde term: legisprudentie. Legisprudentie is te vinden in adviezen met name die van de Raad van State, maar ook in Kamerstukken en andere adviezen. Wil men tot een wat systematischer behandeling van die legisprudentie komen, dan zijn wettensets zoals die zich nu op Bonnevantanten bevinden wel een uiterst praktische ingang, aldus Kees Waaldijk. Om te toegang tot de wetset-documentatie te vergemakkelijken zal het systeem ingevoerd worden in een geautomatiseerde catalogus waar de wetten niet alleen op nummer, maar ook op trefwoord te vinden zijn. Het gevaar bestaat dan natuurlijk dat over enkele jaren Maastrichtse studenten Kamerstukken en adviezen niet meer zelf kunnen vinden, gewend als zij zijn aan het eenvoudige en toegankelijke wetset-systeem. Hetgeen natuurlijk wel op gespannen voet zou staan met het beginsel van probleemgestuurd onderwijs.

Elies Steyger

KAN DIE ZO KARDINAAL?

VOLGENS MEVR. *Simonis & VRIEND*...
HEEFT HIJ NIET ALLEEN...
ALS EEN... *huid*

Meubelen verlichting accessoires stoffering • adviezen

Shaker Design
Akari Danese Driade Forest

Leo van der Veen
Boschstraat 50
6211 AX Maastricht
043-252279/216031

open dinsdag t/m zaterdag 10.00-18.00 uur
donderdag t/m 21.00 uur.

Dittrich slechte pleitbezorger

"VROUWENZAKEN IN MAASTRICHT NOG STEEDS GEZIEN ALS LEUKE HOBBY"

In 1980 stelde de toenmalige onderwijsminister Pais de instellingen voor wetenschappelijk onderwijs in de gelegenheid een medewerkster vrouwenstudies aan te trekken. Gedurende een experimentele periode van vier jaar kon het nieuwe wetenschapsgebied aan de universiteiten worden geïnitieerd. Pas in 1985 is de Paisplaats in Maastricht daadwerkelijk ingevuld. Aan de juridische faculteit heeft Loes Brünott inmiddels ruim een jaar pionieren achter zich liggen. Keer op keer heeft ze "aan de heren" moeten uitleggen waar ze mee bezig is. Nu het onderzoeksvoorstel vrouwenstudies door de begeleidingscommissie is goedgekeurd kan ze zich met creatieve dingen gaan bezighouden, zoals het schrijven van haar proefschrift of haar redactiewerk bij het juristenvakblad Nemesis.

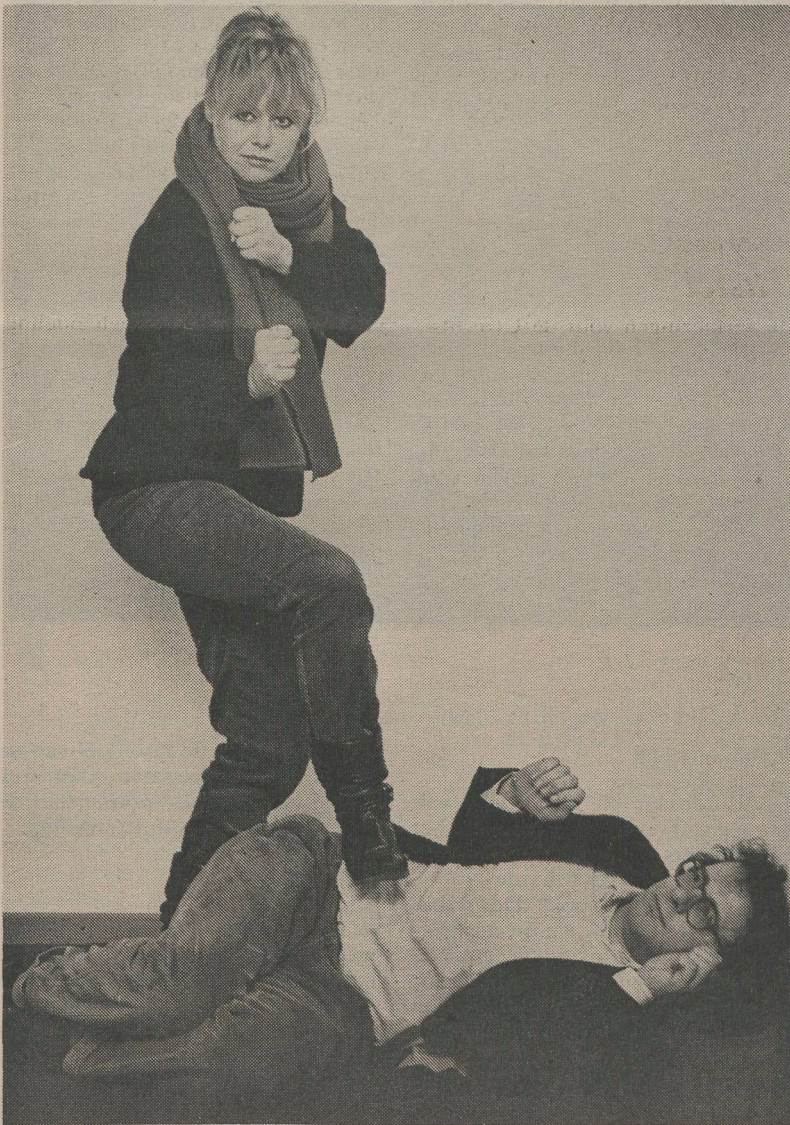
Aan de juridische faculteit is het klimaat voor vrouwenstudies van meet af aan relatief gunstig geweest. De halve Paisplaats die de faculteit kreeg toegewezen (de andere helft ging naar de Algemene Faculteit) werd uit eigen middelen aangevuld tot een fulltime plaats. Ter invulling van vrouwenstudies rechten werd Loes Brünott voor een jaar vanuit de capaciteitsgroep Publicrecht uitgeleend. In dat jaar heeft zij een onderzoeksproject 'vrouw en recht' opgezet, dat onlangs door de begeleidingscommissie is goedgekeurd. Brünott keert nu terug naar haar oude stek om een proefschrift te schrijven. Voor de formatieplaats vrouwenstudies, die aan de juridische faculteit inmiddels structureel is geworden, wordt een nieuwe medewerkster aangetrokken en er wordt zelfs een AIO toegevoegd aan het onderzoeksproject.

Typisch Nederlands

Het door Brünott uitgewerkte onderzoeksvoorstel is opgezet rond het V.N.-verdrag inzake uitbanning van alle vormen van discriminatie jegens vrouwen. Dit verdrag uit 1979 is het eerste grote verdrag dat voorziet in een gedetailleerde uitwerking van het gelijkheidsdenken op alle terreinen van het maatschappelijk leven als onderwijs, cultuur, opvoeding en politiek.

Anno 1987 hebben de meeste landen het verdrag geratificeerd. Nederland hoort daar echter niet bij. Brünott: "In Nederland zitten we met een problematische wetgeving op het gebied van de anti-discriminatie. Voor mij kan een goede anti-discriminatie wet alleen bestaan als daarin ook bepalingen zijn opgenomen over homoseksualiteit, omdat het hierbij immers om seksrol-identificatie gaat. De protestant-christelijke groeperingen vinden dat de vrijheid van godsdienst primaat heeft over het gelijkheidsbeginsel. Daarom is Nederland er nog niet in geslaagd een algemene anti-discriminatie wet op grond van erelacht te maken. Zolang die wet er niet is durft Nederland het VN-verdrag niet goed te ratificeren. Dat is dus een typisch Nederlands probleem en een echt religieus probleem. Iets vergelijkbaars zie je bij de euthanasiedebatten en de abortusdebatten."

In haar eigen proefschrift wil Brünott nagaan welke betekenis ratificatie van het verdrag zal hebben voor de Nederlandse rechtsorde. "We kennen in het internationaal

Loes Brünott doet de vrouwen van de andere faculteiten voor hoe je het faculteitsbestuur eronder krijgt. Ter aarde: de vice-dekaan van de juridische faculteit, Ad Geers (foto Franco Gori)

recht een monistisch stelstel. Verdragen waarin bepalingen zijn opgenomen die voor iedereen gelden zijn direct van toepassing in de Nederlandse rechtsorde. Je kunt je daar dan op beroepen. Dus als de nationale wetgeving er op een gegeven moment niet in slaagt om een anti-discriminatie wetgeving in te stellen zullen we het van het internationale recht moeten hebben. Natuurlijk gaan we dat VN-verdrag daarbij zoveel mogelijk gebruiken."

CEDAW

Ter controle op de naleving van het verdrag heeft de VN een toezicht-houdende commissie in het leven

geroepen, de CEDAW (Committee for the Elimination of Discrimination against Women). Bij die commissie hebben landen een rapportageplicht over de voortgang in wetgeving en beleid. De aan te stellen AIO zal zich waarschijnlijk gaan bezighouden met een onderzoek naar het functioneren van de CEDAW.

Brünott: "Het ziet er nu al naar uit dat die CEDAW een behoorlijk pittige commissie is die haar werk serieus neemt. Nederland zal daar op het matje geroepen worden als blijkt dat allerlei aspecten van beleid of wetgeving nog niet in orde zijn. Maar echt keihard afdwingen kan de VN natuurlijk niets, dus het is een vrij zwak instrumentarium.

De echte oplossing moet van de politiek komen, maar dat zie ik onder dit kabinet nog niet zo snel gebeuren."

Gezien het uitblijven van een algemene anti-discriminatie wet op grond van sekse heeft minister Lubbers onlangs het voorstel gelanceerd om sekse-discriminatie strafbaar te stellen. Hiertoe zou de bepaling over belediging in het wetboek van strafrecht uitgebreid moeten worden naar sekse.

Brünott: "Ik sta daar heel huiverig tegenover omdat ik denk dat sekse-discriminatie niet met het strafrecht te bestrijden is. Het is een veel te grof instrument. Het zou bijvoorbeeld impliceren dat Maarten 't Hart strafbaar is als hij weer een denigrerend boekje over vrouwen schrijft. Dat is in onze wetgeving onvoorstelbaar. Als anti-discriminatie instrument zou het dan ook meer symbolisch dan effectief zijn."

Nemesis

Vandaag de dag zijn heel veel takken van het recht volop in beweging, bijvoorbeeld op het gebied van de sociale zekerheid. Voor vrouwen is het zaak die ontwikkelingen kritisch te volgen. Sinds twee jaar is er het juristenvakblad Nemesis, genoemd naar de Griekse godin van wraak en gerechtigheid, dat zich specialiseert in opiniërende en informatieve artikelen over takken van recht waar vrouwen veel mee te maken hebben. Daarnaast komen er ook allerlei rechtstheoretische kwesties aan bod. Brünott zit in de redactie.

"Het is echt een gerenomeerd blad, dat zeer gewaardeerd wordt door alle regionen van de rechtspraak en de rechtswetenschap, zelfs tot de hogeraad toe.

Die waardering blijkt ook uit een subsidie van anderhalf miljoen die het Ministerie van Justitie en het Ministerie van Sociale Zaken (uit het emancipatiepotje van De Koning) gedurende vijf jaar hebben verleend om een 'Landelijk Centrum voor Vrouw en Recht' op te richten. In dit centrum wordt het redactiesecretariaat van Nemesis gevestigd. Ook de Stichting Proefprocessenfondus Rechtenvrouw (een club die geld verzamelt om proefprocessen te voeren over principiële zaken op het gebied van vrouw en recht) komt er te zitten en verder de Landelijke Vereniging Vrouw en Recht, een groep advocaten en andere rechtshulpverleners die elkaar over en weer willen informeren over de rechtspraak.

Brünott: "Het wordt een documentatie-, informatie- en actiecentrum, waar alle rechtszaken en jurisprudentie op het gebied van vrouwen en recht verzameld en gecomputeriseerd worden. Er is in Nederland ontzettend veel know-how maar die ligt verspreid door het hele land. Als je het op deze wijze centraal verzamelt krijgt zo'n centrum een serviceverlenende functie naar de rechtspraak maar ook naar de rechtswetenschap.

Mannenbolwerk

Ondanks de relatieve welwillendheid waarmee aan de juridische faculteit een begin kon worden gemaakt met vrouwenstudies, kijkt Brünott toch terug op een 'eenzaam' jaar.

"Je werkt in het lichtledige omdat lang niet iedereen overtuigd is van het nut van waar je mee bezig bent. Van mijn directe collega's, Kees Flinterman en Theo van Boven, heb ik wel alle steun gehad. Maar veel collega's vinden het modieus of het interesseert ze gewoon niet. Ze hebben niet door dat vrouwenstudies rechten meer is dan positief rechterlijk onderzoek naar bijvoorbeeld familierecht, wat ook binnen de capgroepen gedaan kan worden. Ik vind het belangrijk dat er een club is die affiniteit heeft met de fe-

ministische theorievorming. De doorsnee jurist heeft al weinig theoretische vorming, laat staan feministische. Als je de verhouding vrouw en recht problematiseert stel je andere, kritische vragen, met name daar waar het recht zwijgt. Zo heeft de wet het wel over ouderrechten, maar niet over plichten. Steeds meer mannen doen een beroep op een artikel uit het Europese recht, namelijk het recht op gezinsleven. Via dat instrument kunnen ze weer opnieuw macht uitoefenen over hun ex-vrouw en kinderen. Als mannen steeds meer rechten krijgen over kinderen moeten ze ook verplicht worden tot verantwoordelijkheid in de daadwerkelijke verzorging. Iemand die puur naar de lettertjes van de wet kijkt ziet die kant niet."

Het pleit voor vrouwenstudies aan de alle faculteiten van de RL is nog lang niet gewonnen. Pauline Tomlow, die het afgelopen jaar aan de Algemene Faculteit de halve Paisplaats ingevuld heeft, zag haar onderzoeksaanvraag onlangs afketsen op financiële gronden. Bij deze faculteit heeft de nadruk binnen vrouwenstudies tot nog toe gelegen op het onderwijs en het ziet er nu dus naar uit dat dat voorlopig zo blijft. Brünott: "Dat is het met vrouwenstudies en dat zie je overal in het land. Er werden halve plaatsen weggegeven. Daarvan moest onderwijs opgezet worden, je moest al dat gelobby doen, organiseren, overtuigen en dan werd er ook nog eens diep wetenschappelijk onderzoek verwacht. Het is absurd om dat van halftimers te vragen."

Het beleid van de RL ten aanzien van vrouwenstudies, zo blijkt uit een onlangs verschenen verslag van de Vrouwenemancipatiecommissie, blijft achter bij de landelijke ontwikkeling.

Brünott: "We zijn in Nederland al twaalf jaar met vrouwenstudies bezig maar de heren weten absoluut niet wat er wordt geproduceerd, en dat is inmiddels toch heel wat. We worden erkend tot op hoog politiek en ambtelijk nivo. Dan wordt ik er zo moe van als je merkt dat hier in Maastricht vrouwenzaken toch nog worden gezien als een leuke hobby of een soort fröbelwerk dat niet wetenschappelijk zou zijn of te modieus. Dat vind ik zeer kortzichtig en ook zeer vermoeiend. Op andere universiteiten hebben vrouwenstudies zich inmiddels -ook met veel knokken, hangen en wurgen- een plaats veroverd. Maar hier in Maastricht is het nog tobben, tobben, tobben.

Het probleem met vrouwenstudies, zowel op de universiteit als op de faculteit, is dat je iedere keer weer aan de heren moet uitleggen waar je mee bezig bent. Dat hoeft iemand die met milieurecht bezig is helemaal niet, terwijl dat een even nieuw vak is. Je wordt van het kastje naar de muur gestuurd en die verdragstrategie begint mij persoonlijk erg de neus uit te komen omdat ik me liever bezighoudt met creatieve dingen zoals het schrijven van een proefschrift, het doen van eigen onderzoek of het maken van een blad. Dat vind ik leuker dan het alsmaar moeten lobbyen met die mannen. Vrouwenstudies worden hier altijd afgezet tegen andere 'rampspoedigheden' die kunnen gebeuren. De RL is een echt mannenbolwerk. De heren hebben de sleutelposities en je moet als medewerkster vrouwenstudies vanuit minder statusgevoelige posities je plek beknoeken. Als je in de minderheid blijft lukt het gewoon niet. En wat dat betreft is meneer Dittrich geen goede pleitbezorger van de vrouwenbelangen in het College van Bestuur. Op andere gebieden zal hij zijn kwaliteiten wel hebben, maar hier faalt hij volledig".

Emely Nobis

Ook Maastricht rent achter de kluit aan

DE UNIVERSITAIRE KULTURKAMPF

Het wordt dringen op de markt voor kunst- en cultuurwetenschappen. Aan zeven universiteiten (met inbegrip van de Open Universiteit) heeft men plannen of is men al begonnen om studierichtingen, afstudeervarianten of tweede fase opleidingen op dit nieuwe terrein te organiseren. De benamingen verschillen, de organisatorische uitwerking loopt uiteen, maar de trend is duidelijk. Even duidelijk is dat het departement van onderwijs en wetenschappen niet aan alle nieuwe initiatieven zijn goedkeuring zal hechten. Welke instellingen gaan er met de kluit vandoor?

Tegen de achtergrond van de bezuinigingen en steeds slechtere beroepsverwachtingen voor de afgestudeerden heeft een aantal letterenfaculteiten in den lande besloten om het roer om te gooien. Meer praktijkgerichte opleidingen, meer diversiteit. Zowel in Groningen als in Utrecht is de mogelijkheid geopend een Algemene Letterenstudie te volgen, in Groningen na een propaedeutische in een traditioneel vakgebied. Daar is de variant 'kunst en kunstbeleid' ingevoerd, gericht op maatschappelijke functies in de culturele sector. Verplicht vak is bedrijfskunde, naast drie kunstvakken. Utrecht heeft een volledige studierichting Algemene Letteren, waarvan de laatste twee jaar besteed kunnen worden aan specialisaties als kunst en management, en cultuureducatie.

Vrije studierichting

Tilburg kent binnen de subfaculteit der sociaal-culturele wetenschappen al een vrije studierichting cultuurwetenschap. De sociaalwetenschappelijke herkomst vertaalt zich in iets andere accenten; de variant is meer sociologisch georiënteerd dan bij de letterenfaculteiten. Maar toch, ook hier schetst men een beroepsperspectief dat vooral in beleidsfuncties bij allerlei overheden en organisaties moet liggen. Daarnaast wordt gedacht aan communicatieve beroepen, functies in vormingswerk en onderwijs, en aan wetenschappelijk onderzoekswerk. De opleidingen in Tilburg, Groningen, Utrecht en aan de Open Universiteit (het leerstofgebied cultuurwetenschappen) zijn al van start gegaan; in Amsterdam, Rotterdam en Maastricht heeft men de planfase nog niet verlaten.

Beroepsperspectief

Aan de Universiteit van Amsterdam is onlangs een coördinator aangesteld om een experimentele bovenbouwstudierichting culturele studies binnen de letterenfaculteit van de grond te tillen. In november vorig jaar werd de nota met het voorstel voor de studierichting naar buiten gebracht. In september van dit jaar wil men al beginnen. Drie afstudeervarianten zijn mogelijk: een publicistische, een museum- en een beleidsvariant. Prof. De Meijer, hoogleraar Italiaans en voorzitter van de voorbereidende taakgroep, geeft onomwonden toe dat verruiming van het beroepsperspectief een belangrijke drijfveer achter de plannen was. Letterenstudenten krijgen steeds meer problemen met het vinden van een baan, nu de traditionele afzetmarkt, het onderwijs, inkrimpt. Tot hun verrassing bleken de facultaire plannenmakers achter

de studiepraktijk van nogal wat studenten aan te hinken: velen kozen al op eigen initiatief bijvakken als bedrijfskunde in hun programma. Over de animo voor de nieuwe richting maakt De Meijer zich dan ook niet druk; voor de drie varianten afzonderlijk wordt gerekend op zo'n 35 studenten per jaar. Over uitstroombcijfers, en dus over de opnamecapaciteit van de arbeidsmarkt, bestaat wat minder duidelijkheid. Alleen bij de publicistische variant, die opleidt voor journalistieke- en voorlichtingsfuncties, wordt in het Amsterdamse voorstel een aantal van ongeveer dertig per jaar genoemd. Voor de andere varianten houdt men het op een aantoonbaar 'maatschappelijk belang'. In de formulering van de Amsterdamse nota bij de museumvariant: "Indien adequaat geschoolde krachten (...) zullen zijn opgeleid zal een positieve reactie van het veld in aanstellingsbeleid verwacht mogen worden". Soortgelijke zinsneden kenmerken alle rapporten die recent bij verschillende universiteiten zijn verschenen. In Tilburg heerst de overtuiging dat de vaardigheden die de student in de vrije studierichting cultuurwetenschap opdoet "de toegang tot bepaalde segmenten van de arbeidsmarkt bevorderen". Daar zowel als in Amsterdam is de markt globaal onderzocht; advertenties zijn op de gestelde eisen gescreend, en er vonden "marktorienterende gesprekken" plaats.

Hoopvolle taal

In Rotterdam en Maastricht valt eveneens hoopvolle taal over het beroepsperspectief te beluisteren. Maar ook daar geen harde cijfers, geen marktonderzoek. De noodzaak daartoe wordt weliswaar beleiden, maar kennelijk woog een snelle indiening van plannen zwaarder. In Rotterdam schreven prof. Jan Bank en dr. Joop Visser in nog geen twee maanden tijd een forse nota, die onlangs via NRC-Handelsblad landelijke bekendheid kreeg. "Erasmus krijgt een artistiek tintje" luidde de kop. Bij de Rijksuniversiteit Limburg was men met stomheid geslagen. De plannen leken wel zeer veel op het Maastrichtse initiatief, dat in augustus 1986 de vorm van een voorlopig rapport had bereikt. De benaming is identiek: kunst- en cultuurwetenschappen. De opzet is gelijk: nauwe samenwerking met het lokale kunst-HBO. De afstudeerrichtingen lijken als twee druppels water op elkaar: management, onderzoek, en communicatie en voorlichting in Rotterdam; management, een wetenschappelijke variant, en publicistiek in Maastricht. Slechts de details verschillen. "Denk niet dat dit een konijn uit de hoed is" waarschuwt Visser uit Rotterdam, "we zijn hier eigenlijk al jaren mee bezig". Al in 1974 stond een studierichting kunst- en cultuurwetenschappen op het verlanglijstje van de Erasmus uni-

versiteit. Vanaf '82 was men bezig met de voorbereidingen daarvoor. Nu pas lijkt, binnen het kader van de subfaculteit maatschappijgeschiedenis i.o., verwerkelijking tot de mogelijkheden te behoren. Sinds begin 1985 wordt voor de duur van tien jaar steeds een ton uitgetrokken voor de ontwikkeling van de nieuwe loot. Dat geld was door de minister aan de universiteit ter beschikking gesteld om nieuwe activiteiten in de letterensfeer te ondernemen. Visser geeft wel toe dat de snelheid waarmee de ontwikkelingen nu verlopen is ingegeven door angst voor de bezuinigingsdrift op het departement. Zo wil men dit

jaar al het tweede fase deel van de plannen van start laten gaan, een opleiding in samenwerking met de lokale Academie van Bouwkunst.

Copieerzucht

Wat betreft de Limburgse voornemens lijkt het er dus meer op dat de drang tot imitatie daar in plaats van in Rotterdam heeft toegeslagen. De Rotterdamse prof. Frijhoff, decaan bij maatschappijgeschiedenis, schroomt niet van "copieerzucht" te spreken, "althans, daar lijkt het veel op." Visser zegt eveneens het "zeer opvallend" te hebben gevonden dat Maastricht zo vergaand dezelfde opzet heeft gekozen als de Rotterdammers. In Maastricht wijst men die aantijgingen echter verontwaardigd van de hand. Van de plannen van de Erasmus universiteit was men pas (en dan nog zeer beperkt) op de hoogte nadat de eigen ideeën al waren geformuleerd, en die zijn uiteindelijk alleen nog maar aangevuld, niet gewijzigd. En inderdaad, de publicatiedata van de verschillende al dan niet voorlopige rapporten wijzen uit dat van overschrijven geen sprake kan zijn. "Het zat zeker in de lucht", concludeert Visser dan ook.

Aanzwellende cultuurindustrie

Het probleem bij al deze afzonderlijke nieuwe studierichtingen is natuurlijk dat het gezamenlijk resul-

taat alleen maar een gigantische overcapaciteit kan zijn. Elke betrokken faculteit en universiteit pleit voor eigen parochie, en al beweert het Rotterdamse rapport dat er sprake is van een "aanzwellende cultuurindustrie" waarin men niet dan met grote moeite vacatures vervuld zou kunnen krijgen, elders heerst grote scepsis. De coördinator bij Algemene Letteren in Utrecht, Polman, schildert een inkrimpende kwartaire sector waarin de ene na de andere arbeidsplaats op de tocht komt te staan. Zowel in Utrecht als in Amsterdam geeft men bijgevolg de Rotterdamse en Maastrichtse plannen weinig kans. Voor nieuwe verkapte letterenstudies zal Deetman wel geen toestemming geven, luidt de redenatie. De culturele ambiance van hun eigen stad, en dus de voedingsbodem voor een culturele studierichting, slaan de Amsterdammers en Utrechtenaren heel wat hoger aan dan die van de nieuwe concurrenten. Voor de aantrekkingskracht op studenten zou dat meespelen. Ook het feit dat er al een volwassen Letterenfaculteit in huis is zou gunstig zijn. Nieuwigheid als de nauwe samenwerking met het kunstvakonderwijs op HBO-niveau, die in Rotterdam en Limburg een integrerend deel van de opzet uitmaakt, wil men ook in Utrecht en Amsterdam niet uit de weg gaan. Overleg met het kunst-HBO wordt daar al gevoerd of ligt in het verschiet.

Massaal beroep op vernieuwingsgelden

De strijd in de nabije toekomst betreft vooral de nieuwkomers op de markt: Amsterdam, Rotterdam en Maastricht. Allen doen een beroep op de vernieuwingsgelden uit de SKG-operatie. Echte toezeggingen dat het departement die ook zal geven heeft nog niemand gekregen.

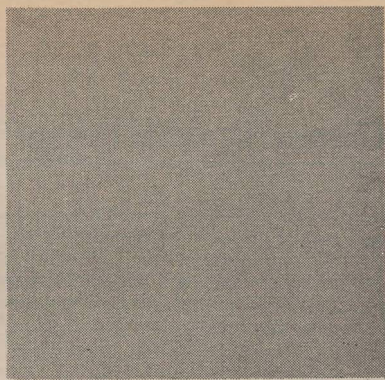
Men voedt zich met hoopgevende uitlatingen van minister Deetman of zijn paladijn In 't Veld: de betreffende plannen zouden "zeer interessant" zijn. Volgens door het ministerie geformuleerde concept-beleidsafspraken zullen de Leidse letterenfaculteit en de Rotterdamse subfaculteit maatschappijgeschiedenis samen zes miljoen gulden voor vijf jaar ontvangen, mits die samenwerking inderdaad gestaite krijgt en "vernieuwend" is. Ook daaromtrent bestaat nog geen zekerheid.

Vooralsnog stelt men overal coördinatoren aan die de ambitieuze voornemens in werkelijkheid moeten gaan omzetten. Welke universiteiten uiteindelijk uit de boot gaan vallen is een vraag voor de toekomst. Prof. De Meijer in Amsterdam vat het laconiek op. Als er geen factuele studiegerichting kan komen, moet het maar anders opgelost worden. Met enig creatief vermogen is het ook nu al voor individuele studenten mogelijk om binnen de Universiteit van Amsterdam zelf een 'culturele studies'-pakket samen te stellen, verduidelijkt hij. "Dat is juist weer het sterke punt van ons voorstel: dat het is ingebed in een faculteit en een universiteit waar de onderdelen op zichzelf bijna allemaal wel in huis zijn".

Wammes Bos

Observant
Wete
door
BL
Het he
we mu
heid. I
nation:
andere
gen mo
vinciaa
veau h
stelsel
subsi
een de
zijn re
schaft.
nu voo
haar e
Maast
Bonne
bleem
feitelij
van di
aandee
Bonne
maar c
drage
seum
afdelin
beëind
ment h
ook bi
raad, c
zodani
het pro
De bit
de ruil
lijk wa
provin
alleen
moest
toegev
toevall
de cul
teerde
heid
gens t
nog or
sen he
B&W
Een i
het afs
het pro
niet.
heeft i
leden
blioth
en om
middel
de ver
dag, 3
raad c
men w
eens c
wordt
houder
evenal
B&W,
handel
Stals d
en kor
komen
Tegen
nog to
aange
ten w
bestuu
blioth
zijn.

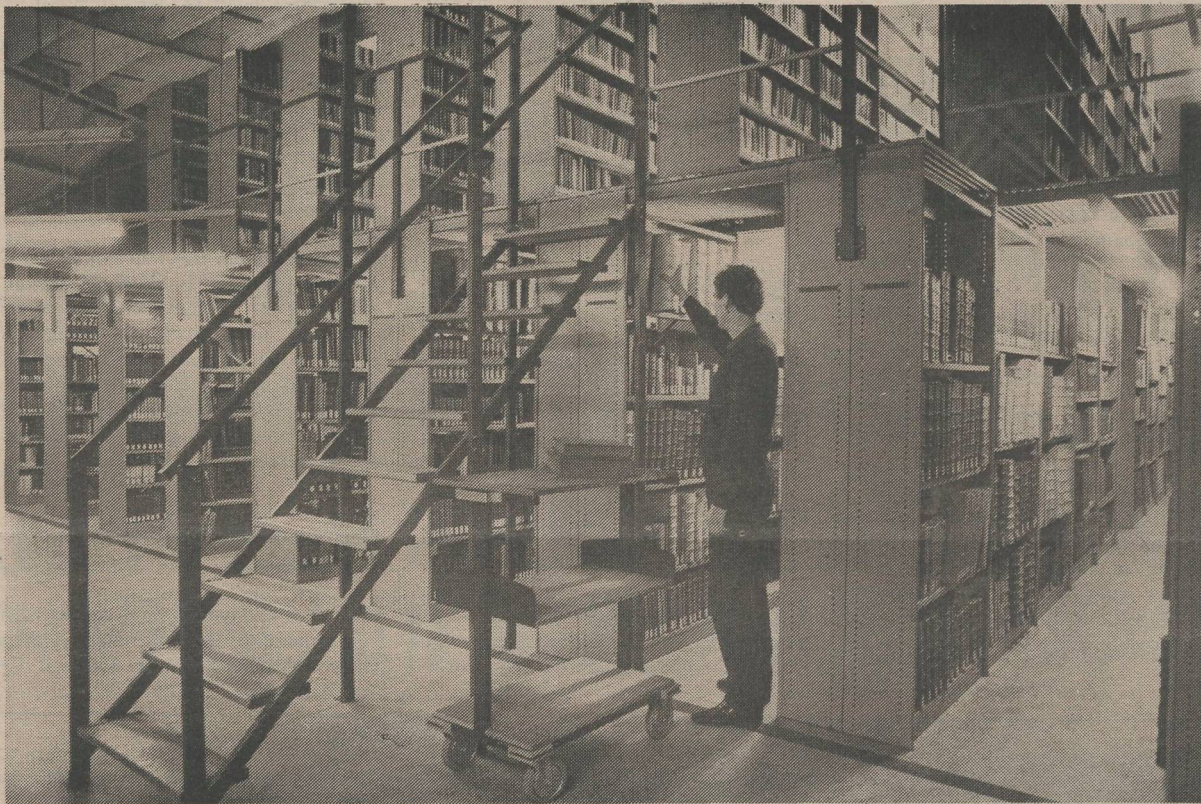
Wetenschappelijke afdeling stadsbibliotheek bedreigd door provinciaal museumbeleid

BIER IN PLAATS VAN BOEKEN?

Over de toekomst van de wetenschappelijke afdeling van de Maastrichtse stadsbibliotheek is grote onzekerheid ontstaan. Een nieuw provinciaal museumbeleid zal er uiteindelijk toe kunnen leiden dat de provincie haar deel van de subsidie aan de stadsbibliotheek intrekt, zonder dat de gemeente die overneemt. De wethouder van onderwijs en cultuur, mevrouw Lazar, stelde zelfs voor om de wetenschappelijke bibliotheek maar bij de universiteit onder te brengen, een voorstel dat volgens betrokkenen weinig realistisch is zolang er geen financiering wordt bijgeleverd.

Het hele verhaal begint bij het nieuwe museumbeleid van de rijksoverheid. Het rijk wil alleen nog maar nationale musea financieren. Alle andere musea die rijkssubsidie kregen moeten voortaan ofwel op provinciaal, ofwel op gemeentelijk niveau hun geld zien te krijgen. Het stelsel van de zogenaamde koppelsubsidies, waarbij elke bestuurslaag een deel van de financiering voor zijn rekening neemt, wordt afgeschaft. De provincie Limburg stelt nu voor om een aantal musea onder haar exclusieve hoede te nemen. In Maastricht gaat het dan om het Bonnefantenmuseum. Het probleem met de stadsbibliotheek is feitelijk ontstaan als neveneffect van dit beleid. De provincie zal het aandeel van de gemeente voor het Bonnefantenmuseum overnemen, maar daar tegenover wil zij de bijdrage aan het Natuurhistorisch Museum en aan de wetenschappelijke afdeling van de Stadsbibliotheek beëindigen. Vooral dat laatste element heeft grote verbazing gewekt, ook bij de Maastrichtse gemeenteraad, omdat de Stadsbibliotheek als zodanig niets heeft uit te staan met het provinciale museumbeleid. De bibliotheek is er bijgehaald om de ruil kloppend te maken: duidelijk was dat de subsidieruil voor de provincie nadelig zou worden als er alleen over musea werd gepraat. Er moest dus een extra post worden toegevoegd; omdat de bibliotheek toevallig ook onderdeel vormt van de cultuurportefeuille van gedeputeerde Stals lag hier een mogelijkheid. (Dat de gemeente er overigens toch nog bij in zal schieten is nog onderwerp van bespreking tussen het Maastrichtse College van B&W en Gedeputeerde Staten.)

Een inhoudelijke motivatie voor het afstoten van de bibliotheek uit het provinciale subsidiepakket is er niet. Integendeel, de provincie heeft in 1981 nog uitdrukkelijk beleden dat de wetenschappelijke bibliotheek een provinciale taak heeft en om die reden van provinciale middelen moet worden voorzien. In de vergadering van afgelopen dinsdag, 3 februari, heeft de gemeenteraad daarom een motie aangenomen waarin Provinciale Staten nog eens op die verantwoordelijkheid wordt gewezen. De betrokken wethouder mevrouw Lazar stemde, evenals het gehele College van B&W, tegen: zij had in de onderhandelingen met gedeputeerde Stals de subsidieruil moeten slikken en kon daar nu niet meer op terugkomen. Tegen de provinciale plannen kan nog tot 16 februari bezwaar worden aangetekend. Dat er bezwaarschriften worden ingediend is zeker; de bestuurscommissie van de stadsbibliotheek zal een van de indieners zijn.

De bedreigde wetenschappelijke afdeling van de Stadsbibliotheek (foto Widdershoven)

Het gunstigste scenario dat men zich in die commissie kan voorstellen is, dat niet alleen gedeputeerde Stals wordt teruggefloten, maar dat Provinciale Staten zal besluiten om de provinciale taak ten aanzien van de wetenschappelijke bibliotheek zodanig te effectueren dat ze haar deel van de subsidie vergroot. Waarnemend voorzitter van de bestuurscommissie drs. L. Spronck hoopt op tenminste een omdraaiing van de subsidieverhouding: nu komt 40% voor rekening van de provincie en 60% voor rekening van de gemeente. Maar Spronck ziet liever een verhoging van het provinciale aandeel tot 80%. Hij verwijst daarbij naar andere provincies waar de financiële bijdrage ook verhoudingsgewijs veel hoger ligt, bijvoorbeeld Gelderland.

Mocht de provincie volharden in haar besluit, dan ontstaat een nieuwe situatie. B&W van Maastricht hebben al aangekondigd dat ze niet zo maar het provinciale subsidieaandeel van 40% zullen overnemen. Over wat er dan wel gaat gebeuren lopen de speculaties uiteen. In alle gevallen echter wordt de wetenschappelijke bibliotheek (WB) er slechter van. Omdat de totale personele bezetting van de stadsbibliotheek al onder de rijksnormen ligt zou een korting van 40% op het wetenschappelijke deel rampzalig zijn. Juist om die reden suggereerde wethouder Lazar dat het wellicht verstandiger zou zijn om het aan-

bijdraagt. Materiaal dat in dat kader wordt aangeschaft wordt niet gescheiden van de rest van de collectie. Een splitsing zou dus onmogelijk zijn, maar als de Wetenschappelijke Bibliotheek moet verdwijnen zal de regionale steunbibliotheek toch buiten die kwestie moeten worden gehouden. Een andere complicerende factor is de bruikleencollectie van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG), die vooral bijdraagt in de wetenschappelijke tijdschriftabonnementen voor de zogenaamde Limburgcollectie. Verdwijnt de Limburgcollectie, dan komt het LGOG weer in de problemen.

Al met al worden naast de principiële bezwaren tevens de praktische problemen bij een opheffing van de Wetenschappelijke Bibliotheek als onoverkomelijk gezien.

Een andere belanghebbende tenslotte is de universiteit. Twee jaar geleden is tussen stadsbibliotheek

de gemeente, als zij geheel moet gaan opdraaien voor de Wetenschappelijke Bibliotheek in de Stadsbibliotheek, toch voorrang zal geven aan een Brouwerijmuseum en de porceleincollectie van de Sphinx. Er zijn er die de keuze tussen bier en boeken graag anders zouden zien uitvallen.

Wammes Bos

PSP ZIET PRIVACY VAN STUDENTEN DEDREIGD

Het Tweede kamerlid André van Es (PSP) wil van minister Deetman weten hoe lang zijn Centrale Directie Studiefinanciering in Groningen al gegevens uitwisselt met andere overheidsdiensten. Voor een dergelijke uitwisseling met bijvoorbeeld de sociale diensten, de belastingdienst of de raden van arbeid, bestaat pas sinds oktober vorig jaar een wettelijke basis maar controles hadden ook daarvoor al plaats. Van Es is bezorgd dat door de handelwijze van 'studiefinanciering' de privacy van studenten wordt bedreigd. Zij vraagt de minister waarom informatie wordt ingewonnen zonder dat studenten daarover worden ingelicht. Zij wil weten of die studenten soms 'a priori' al verdacht zijn.

Ook verzoekt zij Deetman mee te delen hoe hij denkt te voorkomen dat administratienummers in handen komen van onbevoegde derden. Van Es wil voorts weten of ook particuliere banken inzicht hebben gehad in gegevens van Studiefinanciering. Naar aanleiding van berichten in de Universitaire Pers wilde een woordvoerder van de CDS in Groningen dat eind vorig jaar niet uitsluiten. Volgens deze zegsman worden controles op door studenten verstrekte gegevens tot dusver slechts incidenteel verricht. Daartoe worden dan magneetbanden van studiefinanciering vergeleken met die van andere instellingen.

Bert Bakker/UP

SECTORRADEN ZELFSTANDIG

Sectorraden mogen alleen een zelfstandig bestaan leiden en niet worden ondergebracht bij algemene beleidsadviesraden. Dat heeft de Tweede Kamer dinsdag besloten door met algemene stemmen een wijzigingsvoorstel van het kamerlid dr. A. Lansink (CDA) aan te nemen. De kamer steunde ook het wetsvoorstel op de sectorraden van minister drs. W.J. Deetman. Tijdens de behandeling daarvan had Deetman zich fel verzet tegen het voorstel van zijn politieke geestverwant Lansink. De mogelijkheid om sectorraden in te kunnen stellen als commissie van een beleidsadviesraad zou een belangrijke rol hebben gespeeld in het overeind houden van het wetsvoorstel in het kabinet. Sommige bewindspersonen zien liever geen sectorraad verschijnen op het toneel van hun ministerie. Begin deze week schreef Deetman aan de kamer dat het kabinet weliswaar haar bezwaren handhaafde, maar het oordeel over het CDA-amendement aan de kamer overliet. Een formulering die betekent dat de regering zich er bij neerlegt. Lansink hoefde derhalve niet op zijn voorstel terug te komen. Sectorraden zijn bedoeld als adviesraden die uitspraken doen over het onderzoekbeleid op wat langere termijn op maatschappelijk relevante terreinen. Zij worden gezien als schakel tussen de wetenschappelijke wereld en de samenleving.

Bert Bakker,

en universiteitsbibliotheek een gentlemen agreement gesloten, waarin de intentie tot samenwerking werd vastgelegd. Vooral op het gebied van de collectionering zijn sindsdien afspraken gemaakt; het is tenslotte onzin twee maal hetzelfde boek aan te schaffen als de instituten een paar honderd meter van elkaar af liggen. Deze overeenkomst zal in gevaar komen als de WB-functie van de stadsbibliotheek wegvalt. Het gentlemen agreement staat overigens toch al onder druk nu de stadsbibliotheek heeft besloten een ander automatiseringssysteem dan de universiteitsbibliotheek in te voeren. Tot vorige zomer gingen de plannen op dat gebied nog samen op. Om financiële redenen en omdat het andere systeem voor de OB-functie meer mogelijkheden zou bieden, koos de stadsbibliotheek tegen PICA, het UB-systeem. Overigens zal de automatisering maar half worden gerealiseerd; het retrospectief invoeren van titels uit de wetenschappelijke magazijnbestanden in het geautomatiseerde systeem staat niet meer op het programma. Alleen de aanwinsten worden verwerkt. Als dus de wetenschappelijke bibliotheek al blijft bestaan, zal ze in ieder geval niet via een modern geautomatiseerd systeem ontsloten worden. Medewerkers van de WB zien dat ook al als een achterstelling.

In ieder geval zal er voor de zomer een financieel-organisatorisch onderzoek binnen de stadsbibliotheek worden afgerond, dat een antwoord zal moeten geven op de vraag welke taken met de huidige (te krappe) personeelsbezetting kunnen worden verricht.

Binnen de betrokken afdeling van de stadsbibliotheek wordt een overheveling van de Wetenschappelijke Bibliotheek, of een deel daarvan, als volstrekt onmogelijk van de hand gewezen. De stadsbibliotheek heeft ook een regionale steunfunctie, waarvoor het Rijk financieel

De kaarten zijn nog niet geschud. De mogelijkheid bestaat echter dat

BULLETIN

Universiteit

Algemeen

URaad neemt afscheid van Van den Biggelaar

De Universiteitsraad heeft met woorden van lof, dank en milde kritiek en met passende geschenken afscheid genomen van mr. R. van den Biggelaar als voorzitter van het College van Bestuur.

Raad keurt vertraging studiefinanciering af

De URaad heeft een motie van de studentenfractie aangenomen waarin afkeuring wordt uitgesproken over de vertraging die is opgetreden bij het uitbetalen van de studiefinanciering. De motie zal ter kennis van de minister worden gebracht. Aan het CvB is gevraagd na te gaan of een oplossing is te vinden voor studenten die door de vertraging in financiële moeilijkheden zijn geraakt.

Aanbevelingen voor waarborgen vertrouwelijkheid

Een commissie uit de URaad heeft een aantal aanbevelingen gedaan die ertoe moeten leiden, dat voortaan vertrouwelijke gegevens niet al te makkelijk be-

kend worden. Ze behelzen ondermeer het advies van vertrouwelijke stukken minder copieën te vervaardigen, gemaakte copieën tijdig in te nemen en te vernietigen, gesprekken met kandidaten voor bepaalde functies op externe locaties te houden en de contacten met de pers uitsluitend te laten lopen via de voorzitter van het College van Bestuur. De meest wezenlijke aanbeveling wordt als volgt geformuleerd: "Zij die betrokken zijn bij zaken waarover vertrouwelijkheid is overeengekomen behoren niet uit eigen beweging deze vertrouwelijkheid te doorbreken. Zo simpel is het".

URaad wil verdere ontwikkeling vrouwenstudies

De RL bevindt zich t.a.v. vrouwenstudies in een achterstandssituatie. Vrouwenstudies moeten worden ingebed binnen de reguliere onderzoeksprogramma's van de faculteiten. Dat heeft de URaad uitgesproken bij de behandeling van het werkplan van de Vrouwenemancipatiecommissie (VEC). De raad heeft besloten dat iedere faculteit voor 1988 een halve en voor 1989 een hele formatieplaats voor vrouwenstudies dient te reserveren.

RL draagt bij aan financiering vrouwenstudies

De RL zal f 11.300,- bijdragen aan de Stichting Landelijk Overleg Vrouwenstudies (SLOV). De bijdrage hieraan wordt van jaar tot jaar naar rato van het aantal studenten vastgesteld. Aan de bijdrage is wel de voorwaarde verbonden dat tenminste 7 instellingen meedoen.

Dienst Voorlichting

Deze rubriek „Bulletin“ wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Officiële mededelingen en interessante berichten voor de universitaire gemeenschap kunnen, getypt op speciale kopijbladen, ter opname aangeboden worden bij de redacteur van deze rubriek Frank Speet, kamer 304, of bij het secretariaat van Voorlichting, kamer 310 (beide in het Jezuitenklooster). Daar is ook kopijpapier te verkrijgen. Mededelingen en berichten moeten UITERLIJK OP VRIJDAG VOOR 12 UUR schriftelijk ingeleverd worden ten behoeve van het nummer van Observant dat de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Voor informatie: Frank Speet, toestel 319.

Capaciteit studenteninstroom vastgesteld

De URaad heeft de capaciteit voor de studenteninstroom 1987/88 vastgesteld als volgt: geneeskunde 150, gezondheidswetenschappen 325, rechtsgeleerdheid 400, economie 350. De raad zal op 26 februari op grond van de belangstellingsramingen besluiten over de wenselijkheid van regulerende maatregelen of capaciteitsbijstellingen.

Start part-time huisartsopleiding

Op 9 maart start de part-time huisartsopleiding aan de RL.

URaad accoord met overeenkomst RL/HOV

Binnenkort wordt de raamovereenkomst tussen de RL en de Hogere Opleiding voor Vertalers getekend. De URaad heeft met het concept ervan ingestemd.

Reglement universiteitsfonds goedgekeurd

De Universiteitsraad heeft het reglement van het RL-universiteitsfonds SWOL goedgekeurd. Het activiteitenverslag van de commissie van bestedingen werd voor kennisgeving aangenomen.

Promotie drs. J. van Baalen

Drs. J.M. van Baalen (chirurg te Sittard) verdedigt op vrijdag 6 februari om 16.00 uur zijn proefschrift "Noninvasie

detection of lesions in the carotid artery bifurcation". Promotor is prof.dr. R.S. Reneman.

Vernauwingen in de halsslagader komen vaak voor. Ze kunnen de oorzaak zijn van een "beroerte" of "attack". Als de vernauwing op tijd wordt ontdekt is behandeling mogelijk; soms bestaat die uit een operatie.

In het proefschrift vergelijkt drs. van Baalen twee bestaande methoden van niet invasief onderzoek op dit terrein met een nieuwe methode, die gebruik maakt van ultrageluid. Vaatfoto's, genomen van de halsslagaders van 148 patiënten, zijn vergeleken met resultaten, verkregen met de drie verschillende methoden bij dezelfde patiënten.

Het nieuwe onderzoek blijkt in 98% van de gevallen goed te signaleren dat er sprake is van vernauwingen van 30% of meer in de halsslagader. De andere twee methoden kunnen slechts vernauwingen van 70% of meer ontdekken, en hebben het slechts in 70% van de gevallen aan het rechte eind. De nieuwe methode van onderzoek is ook in staat ernstige vernauwingen te onderscheiden van totale afsluitingen.

Het nieuwe onderzoek kan zonder risico voor de patiënten poliklinisch worden verricht. Door de eenvoud ervan zal dit onderzoek in de toekomst belangrijk zijn voor het opsporen van vernauwingen in een vroeg stadium. Het zal routinematig moeten worden verricht bij patiënten die een verhoogde kans hebben op een vernauwing in de halsslagader.

Geen inschrijving na eerste jaar geneeskunde

Ook voor het jaar 1987/88 zal inschrijving in het tweede of een van de daarop volgende studiejaren in de Faculteit der

Geneeskunde worden geweigerd aan personen die niet al ingeschreven zijn geweest. De URaad heeft met dit voorstel ingestemd. Wel wil de raad dat voor volgende jaren wordt bezien of er geen mogelijkheden voor ruiling kunnen worden geschapen.

Cursussen VN

Zowel in New York als in Genève worden in de zomer cursussen gehouden die gericht zijn op nadere bestudering van de doelstellingen en activiteiten van de Verenigde Naties. De cursus in Genève zal speciale aandacht besteden aan het thema "Op weg naar een nieuwe Internationale Humanitaire Orde".

Voor een beperkt aantal studenten bestaat de mogelijkheid om aan deze cursussen deel te nemen. Er bestaat geen mogelijkheid om van het Rijk of de VN een tegemoetkoming in de kosten te krijgen.

Aanmelding vóór 28 februari met een speciaal formulier dat verkrijgbaar is bij het Bureau Budgettaire en Administratieve Aangelegenheden, Min. van Buitenlandse Zaken, Postbus 20061, 2500 EB Den Haag, tel. 070-486486.

Beurzen medische wetenschappen

De Stichting voor Medisch Onderzoek en Gezondheidsonderzoek, Medigon, kan informatie verstrekken over allerlei subsidies en beurzen voor de medische wetenschappen voor 1987 en 1988.

Geïnteresseerden kunnen bellen of schrijven naar Stichting Medigon, Koningin Sophiestraat 124, 2595 TM Den Haag, tel. 070-850303.

RL-Agenda

Half-jaar-overzicht

06-02 Promotie J. van Baalen, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

10-02 Lezing "Economische betrekkingen van China" door drs. S. Lansberger (Leiden), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

11-02 Cyclus Antieke Filosofie: lezing "Aristoteles" door prof.dr. H. de Ley (Gent), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

12-02 Lustrumcongres "Universiteit en maatschappelijke betekenis", Aula (J), 10-17 uur, info: tst. 846.

13-02 Afscheidszinging voorzitter CvB, mr. R. van den Biggelaar, Stadsschouwburg, 16 uur, info: tst. 313.

16-02 Lezing "Hervormingen in China" door H. van Dienderen (BRT-radio), Univ. Campus Diepenbeek, 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

16-02 t/m 19-02 RL indoor sportweek, div. tijden en locaties, info: tst. 213/214.

17-02 Lezing "Chinese cultuur" door dr. C. van Dooren (Amsterdam), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

18-02, 19-02 en 20-02 Eerste deel PHO-GW-cursus "Management en budgettering in de gezondheidszorg", Euroasecongrescentrum Amersfoort, info: tst. 212/222.

18-02 Lezing "Chinese schilderkunst" door prof. Ch. Willemsen (Gent), Univ.

Campus Diepenbeek, 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

19-02 Psychisch colloquium m.m.v. drs. F. Loman, PMSC Vijverdal, 20 uur, info: tel. 633444.

19-02 Cyclus Antieke Filosofie: lezing "De Stoa" door prof. P. van Tongeren (Nijmegen), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

19-02 Lezing "Chinese traditionele geneeskunde" door dr. Li Ning (Antwerpen), Univ. Campus Diepenbeek, 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

20-02 Landelijke dag studievaardigheden, Randwijk, 9.45-17 uur, info: tel. 882305/882303.

24-02 Lezing "De buitenlandse politiek van China" door dr. K. Radtke (Leiden), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

25-02 Lezing i.v.m. universitaire vrededagen: "Die Zukunft der Friedesbewegung" door prof. E. Tugendhat (West-Berlijn), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

26-02 Forumdiscussie universitaire vrededagen: "de toekomst van de vredesbeweging", Univ. Campus Diepenbeek, 14.30 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

02-03 Carnaval: vrije dag.

03-03 Carnaval: vrije dag.

13-03 Promotie M. de Boer, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

17-03, 18-03, 19-03 en 20-03 Networkconferentie "International conference on the impact of innovative medical education on traditional schools", Hotel Maastricht, info: mw. I. Kuppen, tst. 303.

18-03 Eerste dag cursus PAO-R "Stel-selherziening sociale zekerheid", Nieuwenhof, 14-18 uur, verdere data: 01-04, 15-04, 06-05 en 20-05, info: tel. 887777, tst. 221/222.

19-03 Psychisch colloquium m.m.v. drs. S. Tuinier, PMSC Vijverdal, 20 uur, info: tel. 633444.

20-03 Promotie M. Daemen, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

21-03 Voorlichtingsdag Nederlands Recht, Nieuwenhof, info: mw. C. Welling, tst. 748.

26-03 Symposium "Herpes Zoster (Gordelroos)", Randwijk, 16.30-21 uur, info: tst. 572 of tel. 887777, tst. 274/374.

03-04 en 04-04 Symposium "Rehabilitatie van chronisch psychotische patiënten", PMSC Vijverdal, 9.30-17 uur, info: S. Gimbrère, tel. 633444, tst. 2192.

08-04, 09-04 en 10-04 Tweede deel PHO-GW-cursus "Management en budgettering in de gezondheidszorg", Euroasecongrescentrum Amersfoort, info: tst. 212/222.

10-04 (onder voorbehoud) Studiedag over het Europees Kartelrecht, Nieuwenhof, info: PAOR, tel. 887777, tst. 221/222.

16-04 Psychisch colloquium m.m.v. drs. J. Roelofs, PMSC Vijverdal, 20 uur, info: tel. 633444.

17-04 Goede vrijdag: vrije dag.

20-04 Tweede paasdag: vrije dag.

23-04 en 24-04 Verpleegkundig Informatica Congres 1987, Leuven, info: bureau PHO-GW, tst. 212/222.

24-04 Inaugurale rede prof. dr. L. Soete, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

30-04 Koninginnedag: vrije dag.

05-05 Bevrijdingsdag: vrije dag.

08-05 Promotie H. de Bruijn, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

08-05 en 22-05 Studiedagen "Recente jurisprudentie strafrecht, strafprocesrecht en penitentiair recht", Nieuwenhof, 13.30-17 uur, info: PAOR, tel. 887777, tst. 221/222.

14-05 en 15-05 Nascholingscursus specialisten en huisartsen "Clinical trials in de praktijk", Jezuitenklooster, 9-17 uur, info: tel. 887777, tst. 274/374.

15-05 Inaugurale rede prof. G. Hofstede, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

21-05 Psychisch colloquium m.m.v. prof. B. Müller-Hill (Univ. Keulen), PMSC Vijverdal, 20 uur, info: tel. 633444.

21-05, 22-05 en 23-05 Benelux Trauma Conferentie, org. AZM/Alg. Heelkunde, info: mw. L. Erven-Amory, tel. 862966.

22-05 Promotie F. Stevens, Aula (J), 14 uur, info: tst. 257/269.

22-05 Promotie B. Schutte, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

28-05 Hemelvaartsdag: vrije dag.

29-05 Collectieve ADV-dag: vrije dag.

05-06 Promotie S. Beguin, Aula (J), 14 uur, info: tst. 257/269.

05-06 Promotie A. Tiebosch, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

08-06 Tweede Pinksterdag: vrije dag.

12-06 Promotie N. Brand, Aula (J), 14 uur, info: tst. 257/269.

12-06 Promotie H. Nievelstein, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

18-06 Promotie J. Vroemen, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

18-06 Psychisch colloquium m.m.v. drs. F. Oostervink, PMSC Vijverdal, 20 uur, info: tel. 633444.

19-06 Promotie L. Kho, Aula (J), 14 uur, info: tst. 257/269.

19-06 Promotie C. Reutelingsperger, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

19-06 Laatste dag academisch jaar 86/87.

26-06 Promotie C. de Winter, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

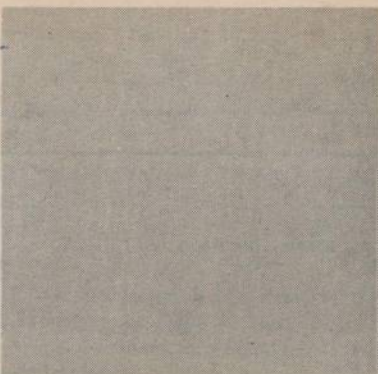
03-07 Promotie W. Lammers, Aula (J), 14 uur, info: tst. 257/269.

03-07 Promotie A. Smeets, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

(Activiteiten voor deze RL-agenda doorgeven aan Frank Speet, dienst Voorlichting, kamer 304 (J).)

Dienst Voorlichting

Agenda studentenvereniging Koko

Dinsdag 10 februari 19.00 uur: mensa.
20.30 en 23.00 uur: video: Love Story 2.
Woensdag 11 februari 19.00 uur: mensa.
21.00 uur: zeskamp vierde ronde: "handigheid". De Demertstraat gaat na drie ronden alleen aan de leiding.
Donderdag 12 februari 19.00 uur: mensa.
21.30 uur: swingavond.

Agenda Servatius

Op woensdag 18 februari om 20.00 uur komt dhr. Ber Essers, bekend bij iedere echte Maastrichtenaar vanwege de carnaval, groot Tempelier, tevens oud-prins, op z'n beste Nederlands een verhaal houden over het verleden, heden en toekomst van carnaval.
Elke donderdagavond om 19.30 uur en elke zondagochtend om 10.30 uur wordt door dhr. Però pr. de H.Mis gelezen. Alle studenten en medewerkers van de RL zijn hiervoor uitgenodigd.

Logeeradressen gezocht

Van 22 maart tot 3 april bezoekt een groep van twintig rechtenstudenten uit Lancaster (Engeland) de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Daarom zoekt men een aantal logeeradressen.

Wie wil één of twee Engelse studenten gedurende deze periode (of een gedeelte van deze periode) onderdak verschaffen? Bij voorkeur in of nabij Maastricht. De nacht van 31 maart op 1 april wordt in Straatsburg doorgebracht. Inlichtingen en aanmelding bij Erna Beurskens, Nieuwenhof, kamer 0.041, tst. 713.

Voorlichtingsmiddelen over RL

Bij de dienst Voorlichting is voorlichtingsmateriaal verkrijgbaar over de RL, over het onderwijs aan de faculteiten, over onderzoek e.d. Brochures en boekjes worden (tenzij anders vermeld: gratis) verstrekt om ze uit te delen aan bezoekers, bij voorlichtingsbijeenkomsten aan scholen en bij bezoeken van medewerkers en studenten aan instellingen in binnen- en buitenland.

"Curriculum vitae; stichting, groei, huidige situatie en perspectieven van de Rijksuniversiteit Limburg" editie 1986, 75 pagina's.

"Rijksuniversiteit Limburg; its past, present and future" editie 1986, 63 pagina's; Engelstalige versie van het bovenstaande.

"Neem nou...Maastricht; informatie voor aanstaande studenten" editie 1986,

62 pagina's. Geeft informatie over de RL, de studiemogelijkheden, studietoelagen en de stad Maastricht.

"Studiekrant; informatie voor studiekeizers" krantje (4 pagina's) met beknopte populaire informatie over studeren aan de RL, om uit te reiken aan groepen, bij manifestaties e.d.

"Het onderwijs in de geneeskunde"
"Het onderwijs in de gezondheidswetenschappen"
"Het onderwijs in de rechtsgeleerdheid"
"Het onderwijs in de economie"

Deze jaarlijks verschijnende boekjes van ca. 40 pagina's (in de wandeling: "de gekleurde boekjes") bieden ten behoeve van studiekeizers informatie over de inhoud van het vakgebied en over de opzet en de vormgeving van het onderwijs.

Vouwblad "Gezondheidswetenschappen" vouwblad ten behoeve van studiekeizers met beknopte informatie over de studie in de gezondheidswetenschappen en de zeven afstudeermogelijkheden daarvan.

"Gezondheid en gezondheidszorg; universitaire studies in Nederland" vouwblad ten behoeve van studiekeizers over opleidingen op het gebied van gezondheid en gezondheidszorg aan zeven Nederlandse universiteiten.

"Onderzoek" editie 1985, 35 pagina's. Informatie over organisatie, financiering en inhoud van het onderzoek aan de RL.

"Research" editie 1986, 33 pagina's. Engelstalige versie van het bovenstaande.

"The Faculty of Medicine" editie 1984, 27 pagina's. Engelstalige informatie over onderwijs en onderzoek aan de FdG.

"The Faculty of Law" editie 1984, 16 pagina's. Engelstalige informatie over onderwijs en onderzoek aan de FdR.

Stadsplattegrond van Maastricht met daarop ingetekend de locaties van de RL plus aanrij-routes.

"Van Kat en Kruihuis" editie 1984, 13 pagina's over de vestingwerken in de tuin van het Jezuïetenklooster. Ad f 2.35 verkrijgbaar bij dienst Civiele Zaken.

In voorbereiding zijn nog de volgende publicaties:

"Informatiegids RL". Deze gaat de vroegere Gids vervangen. Verschijnt mei/juni 1987.

"The Faculty of Health Sciences". Verschijnt voorjaar 1987.

"The Faculty of Economics". Verschijnt zomer 1987.

- studiemogelijkheden/studie- en beroepskeuze
- toelatingsvoorwaarden voor het WO
- aanmelding, selectie en plaatsing in het WO
- inschrijving/inschrijvingsvormen/ inschrijvingsduur
- studiefinanciering
- militaire dienst
- studieverandering/studiestaken/af studeren
- sociale voorzieningen.

Voor informatie en het maken van afspraken zijn de studiedekanan telefonisch bereikbaar van maandag t/m donderdag tussen 9.30 en 11.00 uur via tel. 887777.

Op dinsdag- en donderdagmiddag houden de dekanen open spreekuur (d.w.z. dat men zonder afspraak terecht kan) van 14.30 tot 16.30 uur.

De studentendekanan zijn gehuisvest in het Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 3.

Studie-infotheek

In de studie-infotheek is ter inzage informatie aanwezig met betrekking tot studierichtingen en afstudeerrichtingen van het Nederlandse Wetenschappelijk Onderwijs. Tevens zijn beroepengidsen aanwezig en is enige algemene informatie te verkrijgen over studeren in het Hoger Beroeps Onderwijs.

De studie-infotheek bevindt zich in het Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 3, tel. 887777.

Openingstijden: maandag t/m donderdag van 14.00 tot 16.30 uur.

Onderwijs

Studentendekanaat

De studentendekanan mw. F. Meyer-Viol en mw. H. de Bruin begeleiden en bemiddelen in zaken van rechtspositionele, sociaal-economische en psychische aard.

Zij geven (aspirant-)studenten informatie en advies over:

ALLEDAAGSE PRODUCTEN VAN EEN VEELZIJDIGE ONDERNEMING.

Miljoenen mensen kopen "Blue Band"-margarine, "Cornetto"-ijs, "Lipton"-thee, "All"-wasmiddel, "Lux"-zeep, "Signal"-tandpasta en een veelheid van andere producten. De naam Unilever zullen ze daar vaak niet mee in verband brengen. Unilever is bij het grote publiek betrekkelijk onbekend. De dochterondernemingen werken onder hun eigen naam en hebben een grote zelfstandigheid. Zij produceren en verkopen voornamelijk verpakte merkartikelen voor dagelijks gebruik. Producten, zoals die te vinden zijn bij de kruidenier of in de supermarkt.

Ondanks vele concurrenten is Unilever internationaal nummer één in margarine, thee, diepvriesartikelen en consumptie-ijs. Verder behoort zij tot de grootste producenten van wasmiddelen.

De tot Unilever behorende ondernemingen werken meestal dicht bij de markt. Op deze manier kunnen de producten zo goed mogelijk worden afgestemd op de uiteenlopende behoeften en gewoonten van consumenten in verschillende delen van de wereld. Er wordt daarbij veel aandacht besteed aan het verhogen van de productkwaliteit en de ontwikkeling van nieuwe producten.

Unilever is een onderneming van Nederlands-Britse origine. Ontstaan in 1930 door het samengaan van de Margarine Unie en het Engelse bedrijf Lever Brothers. Vandaag de dag is het een internationale onderneming waar meer dan 300.000 mensen werken in ruim 500 maatschappijen, verspreid over circa 75 landen.

Naast consumentenartikelen voor het leven van alledag, is Unilever ook op andere terreinen actief. Zo is zij onder meer werkzaam op het gebied van chemische producten, verpakkingsmaterialen en plantages. Die verscheidenheid van activiteiten en de spreiding over vele landen vormen de basis voor kracht en stabiliteit.

Literatuur

Voor belangstellenden zijn de volgende uitgaven kosteloos verkrijgbaar:

- Facetten van Unilever
  - Unilever: De bekende onbekende, een serie artikelen van E. Peereboom, verschenen in het dagblad "Het Parool"
  - Unilever jaarverslag
- Aanvragen kunnen ongefrankeerd worden toegezonden aan Unilever N.V., afdeling Externe Betrekkingen, S4, antwoordnummer 74, 3000 VB Rotterdam.

UNILEVER,
JE RAAKT ER NIET OP UITGESTUDEERD.

Dies de Jonge, beeldend kunstenaar te Rotterdam - ets(eigen druk) origineel formaat 60 X 80 cm.

BULLETIN

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop, vóór 17 februari richten aan de dienst Personele Zaken.

Interne vacature 003

Bij de vakgroep Verplegingswetenschap is vacant de functie van **ERVAREN ONDERZOEKS-ASSISTENT M/V**

ten behoeve van het onderzoeksproject "Changes in Self-care in relation to Coronary Bypass Surgery", gefinancierd door de Nederlandse Hartstichting. Taken:

- gegevensverwerking m.b.v. computer
- assistentie bij de voorbereiding van onderzoeksinstrumenten, presentaties, publicaties, tussentijdse en eindrapporten
- assistentie bij literatuuronderzoek
- secretariële werkzaamheden.

Vereist:

- ervaring als onderzoeksassistent (of in vergelijkbare functie)
  - ervaring met BMDP/SPSS
  - HBO-niveau
  - kennis van statistiek
  - actieve beheersing van de Engelse taal
  - vaardigheid in het opsporen van literatuur
  - schriftelijke en contactuele vaardigheden
  - grote mate van zelfstandigheid.
- Arbeidsvoorwaarden:
aanstelling geschiedt voor een periode tot maximaal 1 april 1989. De werktijd-factor bedraagt 0,4 fte.
Salariëring, afhankelijk van leeftijd, ervaring en opleiding maximaal f 3.601,- op full-time basis.

Congressen

Congressen/symposia/lezingen

Congres Opleiding naar maat voor zorg op maat

Op 13 maart vindt er een congres plaats voor diegenen die dagelijks in de weer zijn voor de opvoeding, begeleiding, behandeling, verpleging, etc. van de gehandicapte. Dit congres, onder de titel "Opleiding naar maat voor zorg op maat", vindt plaats in Apeldoorn.

Een aanmeldingsformulier en informatie is verkrijgbaar bij het secretariaat Stichting J.J. Dondorfonds, Postbus 118, 8070 AC Nunspeet, 05771-821/800.

Internationaal Vrouwencongres

Het derde Internationale Interdisciplinaire Vrouwencongres, onder de titel "Women's worlds: visions and revisions", zal plaatshebben van 6 tot 10 juli in Dublin.

Tijdens dit congres zullen een groot aantal onderwerpen aan de orde komen. Voor een overzicht van de onderwerpen kan men contact opnemen met Pauline Tomlow, Vrouwenstudies RL, t.st. 175. De congreskosten bedragen 120. Binnen SISWO bestaat het plan de reis naar en het verblijf in Dublin zo goedkoop mogelijk te organiseren. In dat verband is het van belang een globaal inzicht te hebben in het aantal declineem(st)ers dat vanuit Nederland zal vertrekken naar Ierland. Degenen die van plan zijn aan het congres deel te nemen worden verzocht dit schriftelijk te melden aan: Ellie Lissenberg, SISWO, Postbus 19079, 1000 GB Amsterdam.

Filosofie van de sociale wetenschappen

De Internationale School voor Wijsbegeerte houdt op vrijdag 27 januari een conferentie onder de titel "Een nieuwe inleiding in de filosofie van de sociale wetenschappen". Testcase is het probleem van voetbalvandalisme. Aanleiding voor deze conferentie is de verschijning van het boek "Filosofie van de sociale wetenschappen" van prof.dr.mr. C. Schuyt.

Informatie: ISVW, Dodeweg 8, 3832 RD Leusden, tel. 033-15020.

Conferentie Principiële grenzen aan het weten

Op 28 februari en 1 maart organiseert de Internationale School voor Wijsbegeerte een conferentie met als titel "Principiële grenzen aan het weten". Voor het programma en meer informatie: ISVW, Dodeweg 8, 3832 RD Leusden, tel. 033-15020.

Conferentie kwaliteitsverbetering bij de Rijksdienst

Op 12 maart wordt door het Directoraat-Generaal voor Management en Personeelsbeleid en de Interdepartementale Initiatiefgroep Kwaliteitsverbetering Rijksdienst een conferentie georganiseerd over kwaliteitsverbetering bij de Rijksdienst. Deze conferentie wordt gehouden in Diergaarde Blijdorp te Rotterdam.

Voor informatie: tel. 070-717647/716779/716845.

Symposium Microzwaartekrachtonderzoek

Op 2 en 3 april organiseert de Stichting Ruimteonderzoek Nederland (SRON) in de Jaarbeurs in Utrecht een symposium over microzwaartekrachtonderzoek, wetenschappelijk onderzoek bij vrijwel gewichtsloosheid.

De deelnamekosten bedragen f 150,-, incl. lunches en een diner. Studenten kunnen in aanmerking komen voor vergoeding van reis- en deelnamekosten. Aanmeldingen en inlichtingen vóór 15 maart bij de SRON, Beneluxlaan 21, 3527 HS Utrecht, 030-937145.

Sport

Maastrichtse Studenten Alpen Club

De MaasSAC training op dinsdag 10-2 gaat niet door. Daarvoor in de plaats waarschijnlijk op woensdag 11-2 een training op de klimmuur van Visé (B). Voor informatie en inschrijving zie publicator bureau LV&S.

Geneeskunde

Algemeen

Artsen tegen kernwapens

De Internationale Artsenorganisatie ter Voorkoming van een Kernoorlog (IPPNW) heeft in 1985 de Nobelprijs voor de vrede gekregen. De artsen en de

Dienst Voorlichting

medische studenten die bij deze organisatie betrokken zijn willen vanuit een medisch perspectief een bijdrage leveren aan de preventie van oorlog en aan de totstandkoming van vrede in de wereld. Ook in Maastricht bestaat een groep mensen die zich hiermee bezig houden (afdeling Zuid-Limburg van de Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie). Op dit moment wordt aan drie projecten gewerkt:

- internationale uitwisseling: organisatie van een uitwisselingsbezoek van medici (en studenten) uit Maastricht en medici uit Tsjecho-Slowakije;
- studie: planning van een onderzoek in de huisartspraktijk naar de angst voor een kernoorlog;
- voorlichting: voorbereidingen om in samenwerking met de gemeente Maastricht voorlichtingsmateriaal te maken en te verspreiden over de gevolgen die een kernoorlog zou hebben voor onze stad.

Wie hiervoor belangstelling heeft kan contact opnemen met: Jörg Engelhardt, student, postvakje 2 FdG of tel. 252689. Steven Radstake, psychiater, tel. 632773.

De volgende bijeenkomst is op maandag 16 februari om 20.00 uur in kamer 012 van het Jezuïetenklooster. Iedereen is van harte welkom.

Onderwijs

Bloktoets 4.2 Gynecologische zwangerschapscomplicaties

Als gevolg van het toekennen van dubbele vraagnummers in de op 24-11-86 gehouden bloktoets 4.2 is het niet mogelijk om de resultaten van de toets te werken.

Het Dagelijks Bestuur van de Onderwijscommissie heeft derhalve besloten om aan alle studenten die de bloktoets hebben afgelegd een voldoende beoordeling toe te kennen. Excuses van W. Maertzdorf (blokcoördinator 4.2) voor deze gang van zaken en de vertraagde berichtgeving.

Rechtsgeleerdheid

Algemeen

Excursie Europees Parlement

Op woensdag 11 maart vertrekken E. van Gasteren, D. Gerards, J. Gerritsen, L. Geuns, P. Geurten, T. Gielen, J. Gijzen, N. Gillissen en S. Slangen voor een tweedaagse reis met als hoofddoel een bezoek aan het Europees Parlement in Straatsburg.

Het negental tweedejaars studenten aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid heeft deze excursie op eigen initiatief georganiseerd. De reis wordt financieel mede mogelijk gemaakt dankzij een tegemoetkoming in de reiskosten door het Europees Parlement.

Op het programma staat o.a. een gesprek met enkele parlementsleden en een verblijf op de publieke tribune van de vergaderzaal van het Europees Parlement.

Onderwijs

Vragenuur

Het vragenuur blok afspraken vindt plaats op woensdag 11 februari om 10.00 uur in de collegezaal.

Algemene voorwaarden

Op woensdag 11 februari spreekt G. Rijken om 11.00 uur in de collegezaal over "Algemene voorwaarden".

Loopbaanmogelijkheden bij de Rechterlijke macht

Mr. L. van de Weij, rector van de RAIO-opleiding, spreekt woensdag 11 februari om 14.00 uur in de collegezaal over "Loopbaanmogelijkheden bij de Rechterlijke macht".

Bloktoetsen

- Eerstejaars dagstudenten: maandag 16 februari, sporthal de Heeg, aanvang 8.30 uur. Tijdens de bloktoets mag behalve de Rode Kluwer en/of Vermande wettekst editie, de gele bundel "Studiemateriaal elementair internationaal recht" (uitgave TMC Asserinstituut) of een kopie van de nederlandse vertaling van het Weense verdragenverdrag uit Vermande worden geraadpleegd.

- Tweedejaars dagstudenten: vrijdag 13 februari, sporthal de Heeg, aanvang 14.00 uur.

- Derde- en vierdejaars dagstudenten: vrijdag 13 februari, sporthal de Heeg, aanvang 8.30 uur.

Voor het tweede, derde en vierde jaar vervalt de laatste onderwijsgroep. Indien gewenst kan een ruimte gereserveerd worden bij bureau Onderwijs voor een eventuele bijeenkomst.

Voortgangstoets

De voortgangstoets wordt afgenomen op woensdag 18 februari, aanvang 9.00 uur:

- jaar 1 dagopleiding + jaar 1 avondopleiding: sporthal de Heeg
- jaar 2 dagopleiding + jaar 3 avondopleiding: sporthal Daalhof
- jaar 3 en 4 dagopleiding: sporthal Geusselt.

Denk aan een HB-potlood bij de voortgangstoets.

Men wordt verzocht voor het maken van

de voortgangstoets bij het jaar te gaan zitten waarvoor men de toets moet maken.

Verplicht boek

Tijdens blok 2.4 wordt er intensief gebruik gemaakt van een handboek economie, t.w. P. Heyne, "The economic way of thinking", Science Research Association, Chicago 1983. Het is verplicht dit boek aan te schaffen. Hetzelfde geldt voor de literatuurkluiper bij dit blok.

Blokopening en overzichtcollege

Maandag 16 februari 15.00 uur Aula (Jezuïetenklooster): blokopening en overzichtcollege micro-economie blok 2.4.

Economie

Algemeen

Oproep student-assistenten

Eén van de student-assistenten van de sectie Marketing, vakgroep Bedrijfsconomie gaat binnenkort deze vakgroep verlaten.

Daarom is er de mogelijkheid om student-assistent te worden bij deze sectie. Er zijn vier eenheden beschikbaar.

Men zoekt 2 studenten die ieder voor 2 eenheden (= 1 dag) per week bij de sectie willen komen werken. De voorkeur gaat uit naar tweede- of derdejaars studenten met -grote- belangstelling voor marketing en marktonderzoek.

Inlichtingen en reacties graag vóór 16 februari bij Hans Kasper, kamer 3.079, t.st. 844 of bij Jos Lemmink, kamer 2.085, t.st. 814.

A.P.K.-Keurstation

ATE-REMSERVICE • ATE-REMSERV

HET AUTOBEDRIJF VOOR DOELGERICHT AUTO-ONDERHOUD

remservice / autoservice

PETER BANCKEN

HEERDERDWARSSTRAAT 25, MAASTRICHT TEL. 043-626584

ATE-REMSERVICE • ATE-REMSERV

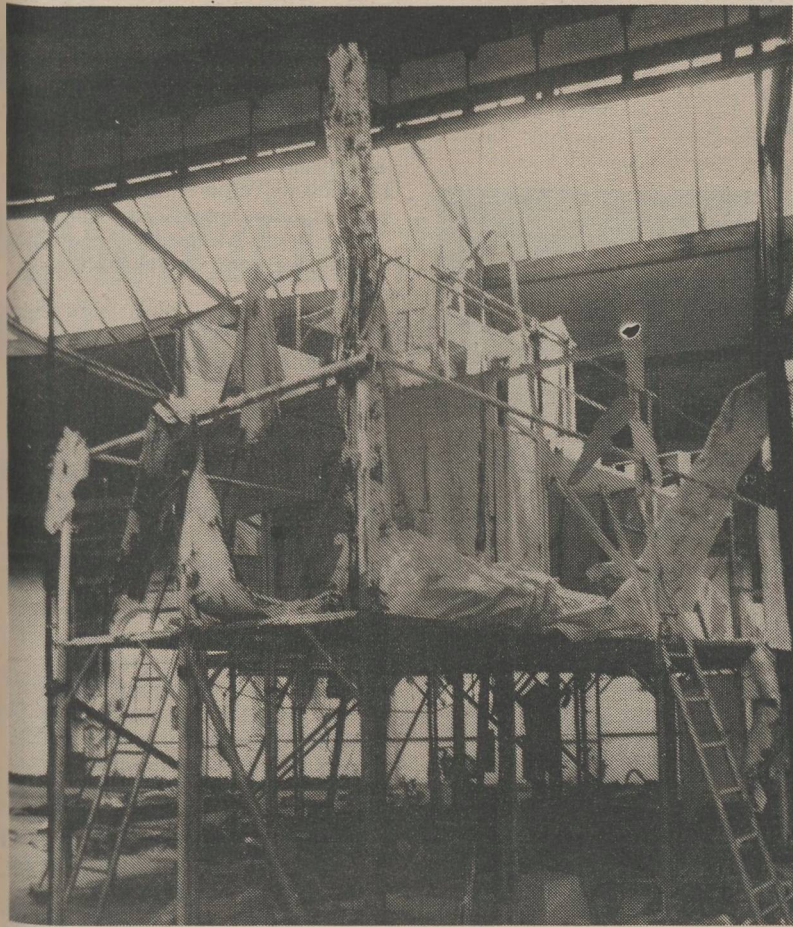
A.P.K.-Keurstation

Observant
Samen
Ban
"To go se uitc worder gaat e gezelsc maakt kunstw lende matig kunstp vonder tober trichtse nodigir pering ternati kumen Belgisc in een aan ee naamd Mutter der Er werkin een G Docum sten) v van Ba jekt en Stadsb bylon i Banan: de scho dag 7 f schap Maastr ra Inco de ruit de kee maatsc via ee Met bi fekten, men e sen zal tatie e walk. I nita g nieuws geloze een po gaan.

cultuur

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten

Banana Art in het Babylon-project

Banana Art

"To go bananas" is een Amerikaanse uitdrukking en staat voor gek worden. Onder de vlag Banana Art gaat een Maastrichts kunstenaarsgezelschap schuil. Het kollektief maakt al enkele jaren het stedelijk kunstwereldje onveilig. Met wisselende waardering pakken zij regelmatig uit met zeer uiteenlopende kunstprojecten. Ook over de grens vonden zij enige erkenning. In oktober vorig jaar gingen de Maastrichtse kunstenaars in op een uitnodiging van een kunstenaarsgroepering uit Kassel (de stad van de internationale kunstmanifestatie Documenta) om samen met Duitse, Belgische en Italiaanse kunstenaars in een fabriekshal mee te werken aan een grootschalig project, genaamd Das grosse Babylon, die Mutter der Hurerei und das Gruel der Erde. Door intensieve samenwerking en discussie kwam tenslotte een Gesamtkunstwerk tot stand.

Documentatie (foto's, dia's en teksten) vertelt met name het aandeel van Banana Art in het Babylon-project en is te zien in de Maastrichtse Stadsbibliotheek. Banana goes Babylon is de titel van de expositie

Banana Art is regelmatig te gast in de schouwburg. Vrijdag 6 en zaterdag 7 februari presenteert het gezelschap in het cafégedeelte van de Maastrichtse Stadsschouwburg Terra Incognita. Banana Art creëert in de ruimte een soort onderwereld: de keerzijde van de consumptie-maatschappij. Het publiek betreedt via een rolgeringsbuis de ruimte. Met behulp van bizarre geluidseffecten, primitieve bewegingsvormen en onverwachte gebeurtenissen zal het aan den lijve de confrontatie ervaren. Een sinistere cakewalk. De poorten van Terra Incognita gaan om 23 uur open. De nieuwsgierige bezoeker, of het argeloze slachtoffer, kan geheel gratis een portie gezonde (?) gekte ondergaan.

Slim

Stichting Limburg Geïmproviseerde Muziek bestaat sinds 1981 en richt zich op het stimuleren van muziekbeoefening, met name de moderne jazz en geïmproviseerde muziek. SLIM organiseert op gezette tijden in verschillende plaatsen in de provincie concerten voor amateurmuzici, zodat deelnemers in de gelegenheid gesteld worden om enige podiumervaring op te doen. De geïnteresseerde amateur kan deelnemen aan workshops, gegeven door professioneel geschoolde muzikanten. Hieruit komen weer muzikanten voor het leerorkest. De belangstelling is groot, er zijn 40 mensen ingeschreven terwijl er slechts 20 geplaatst kunnen worden. In tegenstelling tot de amateurs zijn de in het muziekonderwijs werkzame docenten niet zo leergierig. Een in Venlo gehouden workshop werd door 12 docenten begonnen en door 6 voltooid. Deelgebieden van en specialisaties in jazz worden aangepakt in diverse cursussen. In kleinere zalen en lokale cafés vinden regelmatig jamsessies onder leiding van een gast-muzikant plaats. In Maastricht gebeurt dit onder meer in Satyricon, de Perroen, de Percee en het Ridderke.

Voor de provinciale schouwburgen heeft SLIM een educatief project opgezet. De geschiedenis van de jazz wordt aan de hand van beelden bandmateriaal en live-muziek toegelicht. Geprobeerd wordt ook scholen te interesseren zodat er een vervolgen kan plaats vinden en het educatief project omgevormd kan worden tot een onderwijsproject. Jan Rademakers, docent aan het conservatorium, is voorzitter van de stichting. Aan hem de vraag of het bestaan van SLIM het jazz-klimaat in Limburg beïnvloed heeft? "Op beleidsniveau beslist. De overheid erkent de behoefte aan stimulering van de beoefening van jazz. Dat wordt nu uitgedrukt in een structurele subsidie. 50.000 gulden per jaar. Daarnaast is ook te merken

dat de moderne jazz in toenemende mate publiek trekt. Het zal natuurlijk nooit een massale gebeurtenis worden, maar dat is ook niet nodig. SLIM probeert er alles aan te doen om de actieve geïnteresseerden te bereiken. Belangstellenden kunnen informatie inwinnen bij het secretariaat: Hanneke de Vries, tel. 045-441542.

Verloedering

Jaap Mulder bleek tijdens de Pythische Spelen vrijwel het enige talent. Hij bracht een gedeelte van zijn programma "De Verloedering" en hem werd bij gebrek aan serieuze concurrentie maar gelijk de eerste prijs aangeboden. Ondermeer hierdoor aangemoedigd, besloot hij zijn officiële cabaretdebuut te maken. Het volledige programma is vrijdag 13 en zaterdag 14 februari in het Maastrichtse Theatercafé te zien. Mulder heeft een goede zangstem, zijn teksten zijn puntig, associatief en verspringend, hij presenteert plezierig. Zijn favorieten Van t Hek en de Jonge klinken door in De Verloedering. Mulder: "Het gaat bij mij vaak over wat trieste mensen, mislukkelingen eigenlijk. Die zijn meestal grappiger dan mensen

die het gemaakt hebben. Mijn programma heet De Verloedering. In Maastricht wilden ze een naam hebben voor het programmaboekje en toen heb ik dat maar bedacht. Zwartgallig is het niet, ook al komen er dingen in voor als aids en Tjernobyl. Ik gebruik de taal als middel, de humor als doel en heb daarvoor niets anders nodig dan mijzelf en de piano."

Muziekkamp

In Malle (België) is van 1 tot 17 augustus een muziekkamp. Musici (zowel toekomstige profs als huidige amateurs) werken onder leiding van de Brit Joseph Horovitz aan de uitvoering van "Ballade voor orkest" een nieuw werk van de Vlaamse componist Piet Swerts. Verder zijn er studiebijeenkomsten over muziek uit de twintigste eeuw. Een 'Atelier voor jonge componisten' wordt geleid door Wilfried Westerlinck. Deelname kost 12.500 Belgische franken. Inschrijving voor 15 mei bij het Algemeen Secretariaat van Jeugd en Muziek Vlaanderen, Koningsstraat 10, 1000 Brussel.

Cartoons

Voor de negende achtereenvolgende keer is in kasteel Hoensbroek een expositie van internationale cartoons. Bijna duizend deelnemers uit 32 landen doen mee aan deze manifestatie. Het initiatief voor de tentoonstelling komt van het Cultureel Centrum Casino Berlingen in België. Een internationale jury van

cultuurbazen en journalisten kent jaarlijks negen prijzen toe. De eerste prijs (twintigduizend belgische francs en een trofee) werd gewonnen door de Engelsman Roland Fiddy. Heel veel inzendingen komen uit Oostbloklanden waar spotprenten gouden tijden beleven. De tentoonstelling is tot en met 25 februari dagelijks te zien in het Slotgebouw van 10 tot 12 en van 13.30 tot 17 uur.

Regie cursus

De Limburgse Federatie van Amateurtoneelverenigingen organiseert een driejarige regie cursus, die begint in september en opleidt tot amateurregisseur-met-certificaat. De lessen zijn op vrijdag-avonden en zaterdagochtenden, totaal zes uur per week. In het derde jaar moet elke cursist als stage een volledige regie bij een amateurtoneelgroep voeren. Tijdens de terugkomdagen worden mini-cursussen grime, licht en decor gegeven. Onderdelen van de opleiding zijn: speltraining, dramaturgie, rol-opbouw, regie. De cursus is behoorlijk zwaar en vergt veel tijd en inzet. Van tevoren is er een oriëntatiecursus, waarna de docenten een advies uitbrengen of men de regie-opleiding wel of niet kan volgen. Deze oriëntatiecursus is in Kerkrade en Venlo op vrijdagavonden en zaterdagochtenden in mei en juni. De plaats waar de regie-opleiding wordt gegeven, wordt in overleg met de cursisten bepaald. Informatie en inschrijving bij het LFA-bureau (Helma Giebels): 045-452395.

AGENDA

Stadsschouwburg Maastricht
Mijn Mekka, van Athol Fugard met Josephine van Gasteren, Ton Lutz, Henriette Tol, vrijdag 5 februari 20 uur.

Terra Incognita, performance van de Stichting Banana Art, vrijdag 6 en zaterdag 7 februari, 23.00 uur Theatercafé.

De gekkin van de gracht, Jaspirina de Jong, zaterdag 7 februari 20.00 uur.

Eric Chartier, Spectacle Littéraire et poétique, Franstalige voorstelling georganiseerd door de Alliance Française, maandag 9 februari, 20.00 uur.

Een bijzonder prettig vergezicht, Blijspel van Paul Haenen, dinsdag 10 februari, 20.00 uur.

Stadsschouwburg Heerlen
Ballet Royal de Wallonie, 7e symphonie van Beethoven en Carmina Burana, za 7 febr. 20.00 uur.

De wees van Chao, Het Vervolg, zo 8 febr. 14.30 uur.

"Pip", toneelgroep theater, naar Charles Dickens "Great Expectations", ma 9 febr. 20.00 uur.

Muziek

Stadsschouwburg Maastricht
Sharon Quartett, kamermuziek, woensdag 11 februari, 20.00 uur.

Staargebouw
LSO, o.l.v. Ed Spanjaard, 7 febr. 20.00 uur.

Stadsschouwburg Heerlen
LSO, o.l.v. Ed Spanjaard, vrij 6 febr. 20.00 uur.

Christian Zacharias, piano koffieconcert, zo 8 febr. 12.00 uur.

Wührer-Strijksextet, di 10 febr. 20.00 uur.

Tentoonstellingen

Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43, Gunther Beckers, Peter Defesche (schilderijen, gouaches), Jaap Bongers (beelden), di t/m zo 13 tot 17 uur, tot 7 febr.

Schuwirth en Van Noorden, Rechtstraat 64, Gijs van der Kley (sculpturen), do t/m zo 14 tot 17.30 uur, do 19 tot 20.30 uur, t/m 8 febr.

Stadsacademie, Kruisherengang 10a, wisselende tentoonstelling van studentenwerk.

Galerie FAH, Brusselsestraat 80, Arnold Gross, Hongaarse paradijzen, woe t/m za 13 tot 17 uur, tot 8 maart.

Galerie Signature, Kapoenstraat 24, Paul Eurlings, mixed-media, t/m 8 febr.

Stadsschouwburg Maastricht, Huib Rooymans (kleurenfoto's) ma 13 tot 16 uur, di t/m za 11 tot 16 uur en na 19.15 tijdens voorstellingen, t/m 25 febr.

Natuurhistorisch museum, De Bosquetplein 6-7, "De St. Pietersberg in oude prenten" (t/m 8 maart) en "Geen kruid tegen gewassen", ma t/m vrij 10 tot 12.30 en 13.30 tot 17 uur, zo 14 tot 17 uur, za gesloten, t/m 22 maart.

Gouvernementsgebouw, Hoge Weerd, "Gevonden in de maas", tentoonstelling van archeologische voorwerpen, ma t/m vr 9 tot 17 uur, t/m eind febr.

ROZ-Studio, Bankastraat 3, Eric Toeboosch, schilderijen, t/m eind febr.

Museum Bommel-Van Dam Venlo, Huub Gommans, keramische plastiek, di t/m vrij 10 tot 17, za/zo 14 tot 17 uur, t/m 27 febr.

Galerie Hof van Oensel Schimmert, Octavia Molea en Siegfried Gorinkat, wo, do, za, zo van 14 tot 17 uur, t/m 28 febr.

Kasteel Hoensbroek, fotogalerie, Margreet Berkhout en Leo Koppens, ma t/m vrij 10 tot 12 en 13.30 tot 17 uur, za/zo 13.30 tot 17 uur, t/m 8 febr.

van Stanislaw Lewkowicz, di t/m vrij 11-17 uur, za/zo 14-17 uur, t/m 28 febr.

Cultureel Centrum Hasselt, fotografie in Duitse tijdschriften 1946-1984

Provinciaal Museum Hasselt, John Hilliard, Paul Panhuysen.

Films

Filmhuis Maastricht, Capucijnengang 3
Storia di Piera, do 5 t/m wo 11 febr. 20.00 uur.

Nieuwe golf, do 5 t/m zo 8 febr. 22.00 uur.

The third man, ma 9 t/m wo 11 febr. 22.00 uur.

Ein Virus kennt keine Moral, do 12 t/m wo 18 febr. 20.00 uur.

Mon Oncle d'Amérique, do 12 t/m wo 18 febr. 22.00 uur.

Cine-K, Bernardusstraat 13

"Down by law", J. Jarmusch, 20.00 uur.

"Salo, o le 120 giornate di Sodoma", P. Pasolini, 22.00 uur.

Cinema Palace, Wijkerbrugstraat 1

Flodder, dag. om 18.30 en 21.15 uur, wo, za en zo ook om 16.00 uur.

Youngblood, dag. om 19.00 en 21.00 uur, wo en za en zo ook om 15.30 uur.

The Mission, dag. om 18.30 en 21.00 uur, wo, za en zo ook om 16.00 uur.

Mabi B.V., Kleine Gracht 24a

The Fly, D. Cronenberg, Dag. om 2.30-9.00 u, za, zo ook om 6.30 uur.

8 Million ways to die, Hall Ashby, Dag. om 2.30-8.30 uur.

De Speurtoezen, Walt Disney, za, zo, wo om 2.30 uur.

De Aanslag, Fons Rademakers, dag. om 2.30-8.15 u, za, zo, wo alleen om 8.15 uur.

Top gun, Tony Scott, dag. om 2.30-9.00 uur, za,zo ook om 6.30 uur.

Satyricon

Doorgaans blinken de Maastrichtse café's niet uit door originaliteit. Liefst een donkerbruin interieur, een versierd plafond en een ruime bar bepalen het gezicht van het type kroeg, waarmee de Maastrichtse binnenstad wereldberoemd is geworden in Nederland.

Verandering van spijs doet eten, in dit geval drinken, en de Observant ging op zoek naar een 'ander' café in Maastricht.

Lang hebben we niet gezocht, want met enige voorkennis beladen stapten we op Satyricon af. Het interieur is anders, de entourage is anders, de activiteiten zijn anders, de muziek en het publiek zijn een beetje anders en zelfs het bier is anders dan op de meeste plaatsen in Maastricht. Lichte, warme kleuren, hier en daar onderbroken door Griekse zuilen. Het meest opvallende is echter de aanblik die het iets hoger gelegen achterste gedeelte van de kroeg je biedt. Een podium met piano doen je vermoeden dat hier activiteiten ontplooid worden, die je in een ander etablissement niet aan zult treffen.

Het pand waarin Satyricon gevestigd is staat in Maastricht beter bekend als de oude Tuf-Tuf. Jarenlang stond het leeg totdat Laurent Lardinois op 9 oktober de deuren opende: "Zoals zo vaak is het allemaal heel toevallig zo gelopen. Ik heb enkele jaren in de Perroen gewerkt en nooit het idee gehad om een eigen zaak te beginnen. Nou... voor je het weet is het dan toch zover. Een echte café-ideologie heb ik dan ook niet. Het enige wat me voor ogen stond is, dat ik geen café wilde om het café. Het moet geen plaats zijn waar je de hele avond aan de bar hangt. Voor mij moet het café een ontmoetingsplaats zijn voor mensen die van kunst en cultuur houden en zich willen uiten. Daar probeer ik de activiteiten op af te stemmen." Wat houden die activiteiten dan zoal in? De maandagavond moet in het teken van de jazz-muziek komen te staan, terwijl de andere muziekgenres ook ruimschoots aan bod komen. Zo gaat Rick Nolv met zijn band als begeleiding fungeren voor bekende artiesten uit de muziekwereld. Nieuw voor Maastricht is ook het idee van de literaire avond. "We hebben dat nu een paar keer gedaan en eigenlijk hebben we alleen maar positieve geluiden gehoord. Het is wel vreemd dat er zo weinig studenten op af komen. Laatst met Diana Ozon was het redelijk druk, maar het aantal studenten was op één hand te tellen. Wij nemen ook niet zomaar iedere schrijver. Wij willen alleen 'Auteurs', dat zijn mensen die hun eigen literatuur in de vorm van een performance brengen. Die kreet is afkomstig van Jules Deelder, die het hier ter plekke al is komen toelichten. Voor de nabije toekomst hebben we goede hoop op de komst van Kees van Kooten. Hij gaat niet snel in op zo'n verzoek, maar zijn vrouw is al eens polshoogte komen nemen, dus wie weet."

Cultuur in de Maastrichtse kroegen rijkt gecentraliseerd te worden in het Bernardusstraatje. Muziek en literatuur bij Satyricon en voor een film wip je even binnen bij Ut Knijpke, daar recht tegenover.

Marc Bonten

achterom

HONDERD JAAR PARLEMENTAIRE ENQUETE

Sinds de RSV-affaire mag de parlementaire enquête zich weer in een grote belangstelling verheugen. Parlementariërs zijn er verzet op geraakt. Binnenkort zullen de schandalen in de bouwwereld aan een grootscheeps onderzoek worden onderworpen. De parlementaire enquête dus als nieuw politiek wapen om sier mee te maken en stemmen te trekken.

Zo nieuw als het middel lijkt, is het allerminst. Precies honderd jaar geleden werd het gebruikt voor de "arbeidsenquête 1887". De aanleiding was wat minder spectaculair als bij de RSV-affaire. Het parlement wilde weten of het in 1874 aangenomen "Kinderwetje van Van Houten" wel werd nageleefd. De conclusies van het onderzoek waren verbijsterend. In één klap viel het beeld in stukken van een land dat qua arbeidsomstandigheden gunstig zou afsteken bij het buitenland. Nederland kwam naar voren als een natie waar vrouwen en kinderen dertig tot veertig uur aan één stuk werkten, waar mannen op hun werk dood neervielen en waar honger, armoede en ziekte het leven van honderdduizenden ondraaglijk maakte. De publikatie van het onderzoek bracht een schok teweeg. De handelsuitgave van het rapport was in een mum van tijd uitverkocht. Pas in 1981 verscheen een nieuwe uitgave bij Link te Nijmegen.

bericht uit Maastricht

Het onderzoek beperkte zich tot Amsterdam, Maastricht en Tilburg. Deel Twee van het eindrapport ging over Maastricht, waar de toestand van de arbeidende bevolking het meest schrijnend bleek. De vroege industrialisatie bracht veel leed. De woontoestanden waren erbarmelijk. In 1889 telde de stad 6.186 gezinnen en 887 alleenstaanden, waarvoor slechts 3.337 huizen beschikbaar waren. De meeste gezinnen (van soms tien of meer personen) woonden dan ook in een één- of tweekamerwoning.

Bijna tweeduizend mannelijke fabrieksarbeiders waren werkzaam in de glas- en aardewerfabrieken van de firma Regout, wier slechte reputatie na de enquête voor altijd gevestigd was. Het werk in die fabrieken eiste dodelijke slachtoffers als gevolg van longslicose ofwel "pottemennekeskrengekde". Meisjes kregen de raad te trouwen met een aardewerker ("pottemenneke"): Dan kun je twee keer trouwen...

De Regout-fabrieken werden geleid door drie zoons van de oprichter Petrus Regout, te weten Pierre, Eugène en Louis. Pierre, de oudste, zwaaide de scepter. Hij

oefende zo'n schrikbewind uit dat sinds decennia veel Maastrichtenaars een vieze smaak in hun mond krijgen als ze de naam "Regout" horen. Pierre was samen met zijn broers opgeroepen om gehoord te worden door de Commissie. Heel Nederland kon later in de gepubliceerde verhoren lezen hoe hardvochtig hij optrad. Voor forse loonsverminderingen schrok Regout niet terug, evenmin voor nachtwerk van twaalf- en dertien jarigen. Hij zag ook geen probleem in een achttien-urige werkdag. Op een vraag van de Commissie: "Dus gij noemt dit nachtwerk van kinderen in uw fabriek zes nachten achtereen, een werk dat spelenderwijs verricht wordt", is het antwoord van Pierre Regout: "Ja". De Commissie: "Vóór de wet van 1874 hadt gij, als ik het goed begrijp, dus dag- en nachtploegen, ploegen van kindertjes van 9 jaar in uw glasblazerij werkzaam?". Pierre Regout: "Ja". Vraag van de Commissie: "Dat vindt gij dus heel gewoon?". Antwoord van Regout: "Ja, het gebeurt nog in België".

Uit cijfers die de Commissie had verzameld, bleek dat één vijfde van alle maastrichtse arbeiders bestond uit kinderen beneden de zestien jaar. Het leeuwendeel was in de Regout-fabrieken te vinden. Niet voor niets verklaarde Pierre Regout voor de Commissie er geen voorstander van te zijn om het verbod op arbeid uit te breiden tot twaalf- en dertienjarigen. Pierre Regout: "Dat zou ons weder meer geld kosten", en: "Ja, als er een overgangstermijn werd gesteld. Als ons eensklaps de jongens beneden 14 jaar werden afgenomen, zou het eene groote stoornis te weeg brengen".

De parlementaire commissie stond onder voorzitterschap van Verniers van der Loeff met als ondervoorzitter Goeman Borgesius. De verhoren over Maastricht vonden plaats van 17 tot en met 27 januari 1887 in het Binnenhof te Den Haag. De Commissie riep 50 personen op, waaronder (slechts) 15 arbeiders, tien ondernemers en vijf artsen. Vooral die laatste getuigen waren niet mals voor Regout. Lhoest, eigenaar van de papierfabriek, logenstrafte verklaringen als zouden in die tijd alle ondernemers een sociaal wanbeleid gevoerd hebben. Lhoest had een vorm van pensioen ingevoerd. Bij Regout vlogen de mensen gewoon de straat op als ze te oud, te ziek of te gebrekkig waren. Ze kwamen dan ten laste van de stedelijke armenkas (de bedeling), soms na een dienstverband van vele jaren.

De "Arbeidsenquête 1887" is een historisch document over "Een kwaad Leven" in de 19e eeuw, een leven vol doffe ellende. Het rapport maakte destijds diepe indruk. Het bracht de gegoede burgerij in kennis met toestanden waar ze zich tot dan toe geen voorstelling van hadden kunnen maken.

Ton Hameleers

Roman

"Officieel mag je hier bomen geen kwaad doen, geen hars verzamelen, twijgen afsnijden of omhakken. En op zich is dat goed en eerlijk, want het is hier te mooi om de natuur geweld aan te doen.

Maar ik loop nu al een week, en de benzine is op en ik heb het koud. De benzine is op en je loopt al een week? vraagt U zich af. Nou ja, een week geleden ben ik met mijn rugzak op, en met mijn benzinebrander gevuld met brandstof, uit Jackson vertrokken, noordwaarts de Grand Teton in. Het Grand Teton National Park! volgens velen het mooiste stukje van de Rocky Mountains, meer dan 4000 meter hoog, ongenaakbaar zuiver.

De eerste lange klim was erg zwaar. De Grand Teton (ontdekt door een Franse pelsjager die na maandenlange ontberingen en volstrekt celibaat bij het zien van de top alleen nog maar aan een reusachtige tepel kon denken!) is wat betreft wandelpaden minder goed bedeed dan de doorsnee Alp. Proestend en hijgend zeul ik me naar boven op het soms amper zichtbare pad. Mijn hart dreunt overal, het zweet druppelt m'n bilspleet in en begint daar te kriebelen, mijn voorhoofd gloeit, de draagbanden van mijn rugzak knellen. Waar begin je toch aan!? Doe ik dit echt voor mijn lol? Maar eenmaal op het pad dat vlak onder de reusachtige toppen doorloopt weet ik dat ik dit altijd weer voor mijn lol zal doen. Goden en Godinnen! wat is het hier ongelooflijk mooi! Het belletje aan mijn rugzak tinkelt zachtjes. Dat heb ik er op aanraden van de Ranger aangebonden; er zitten hier beren. Bruine, en gisteren kwam ik iemand tegen die bij hoog en laag beweerde een grizzly te hebben gezien. Enfin, als het goed is horen ze m'n belletje, en gaan dan een blokje om als ik eraan kom.

Ik ben nu een week onderweg, heb heel in de verte aan beer gezien. De benzine voor mijn brander is vandaag opgeraakt, maar ik vertik het om 2000 meter af te dalen om voor een dubbelte gasoline te tanken. Ik daal tot de boomgrens, zet mijn lichtgewicht-tentje op tussen wat struiken bij een beekje; hoe heette het zusje van Winnetou ook alweer? Zo voel ik me nu, aan met de natuur, veilig. Stiekem hak ik een boompje 'uit de broek': je graaft de aarde om de wortels weg, hakt daár de stam door, gooit het gat dicht en bedekt de verse aarde met gruis, dor gras en naalden, zodat niemand ooit kan denken dat daar een boompje stond.

Ik maak een vuurtje en bedenk me dat het enige wat nu eigenlijk op z'n plaats zou zijn hier, een konijn aan het spit moest wezen. Of een prairie-dog, of een marmot, of een of andere vogel. Mja, mompel ik in mezelf, toch maar niet, zelfs dierlijk leven is te kostbaar hier. Ik meng dus de gevriesdroogde Boeuf Stroganoff met water en laat het pannetje blakeren boven het vuur.

Later kijk ik met een mok koffie in mijn hand uit over de prairie die zich anderhalve kilometer dieper uitstrekt. De laatste zonnestralen scheren over de ruige rotskammen, zetten de toppen in vurige gloed. Een vogel roept, dichterbij ritselt iets in het gras. Het beekje zingt zachtjes klaterend. 'Wow!' denk ik, 'dit lijkt bijna het einde van een film...'

En even later voeg ik er nog aan toe: '... eenzaamheid is betrekkelijk.'

Eva